Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Compendium iuris canonici

[Straßburg], 9. Feb. 1499

A

urn:nbn:de:bsz:31-315971

Visual Library

Compendiũ ſiue tabula totꝰ iurꝫ canonici cõplectẽs caſus

ſũmarios cũ notul' textualibꝫ: adiectiſq nõnũq extrauagãtibꝫ ac gloſ' put materie q̃litas reqrere videbat': ſcꝫ alphabeti ordinem compilata.

Aron. Sũmus in lege ſacerdos figura veri ſacerdotij gerebat de tribu leui. Cuiꝰ ſemẽ ad miſteriuꝫ dñi eligitur ꝛ tribꝰ ſua. Ita tamen ꝙ ſine macl'a ſint qui deo panes offerre hñt. ꝛ alioꝝ nemo accedere ꝑ ſumat. vt infra ſcriptoꝝ aliqđ in ipo fuerit. In quo myſtice ordinãdoꝝ miniſtrorũ ꝛ clericoꝝ eccleſie diſpoſitio deſcribit'. vt videlꝫ non ſit ſit cecus. claudus. paruo vel grandi vel torto naſo. aut fracto pede. mancus. lippus. gibboſus. albuginẽ habens in oculo. iugem ſcabiem vel impetiginẽ in corpe. nec ſit põderoſus. Leuit. xxi. Quoꝝ ſignificatõem ſingloꝝ in ſingulis vide vocabulis. diſt. xlix. Hinc etem. Gregoriꝰ in paſtoral'.

Abbas. eligat' a ſuis ſubditis. vita ꝛ moribꝫ dignꝰ. xviij. que. ij. abbas.

Abbas nõ eligat' niſi ꝓus explicite ꝓfeſſꝰ de ele. c. Nullus. li. vj.

Abbas a quo ſit inſtituẽdus. ꝛ ꝙ a ſua cõgregatõe debꝫ eligi. xviij. q. ij. per totũ.

Abbas nõ eligat' nec monaſterio ꝓficiat': niſi fuerit monachus. xviij. q. ij. Peruenit. ꝛ ſe. extra de elec. c. cũ ad noſtrũ. ꝛ ſe. Poteſt tñ eligi in minoribꝫ ↄſtitutus in neceſſitate. extra de eta. ꝛ qͣli. c. Tuã.

Abbas nõ poteſt eligi: monachus alterius ꝓfeſſionis. de ele. c. cũ roni. in cle.

Abbas vnus nõ ꝓſit duobꝫ monaſterijs. xxj. q. j. Unum.

Abbas ex ꝓuilegio ꝑplum ſolẽniter bñdicens. hoc nõ poteſt extra eccliã ſuo iuri plene ſubiectã niſi in ꝓuilegio exprimat'. de ꝓuile. c. abbates. li. vj. glo. Idẽ eſt de alijs habentibꝫ hmõi ꝓuilegiũ.

Abbas poteſt conferre ꝓmã tonſurã i ſuo monaſterio ꝛ ſuis monachis. gloſa. id ẽ pſalmiſteriatũ. hoſtiariatũ. ꝛ lectoratũ. non aũt exorciſtatũ vel acolitatum: niſi ſpecialiter ei ↄcedatur. diſ. lxix. ꝓ to. ex. de eta. ꝛ q̃li. c. Cũ cõtigat. ꝛ de ꝓuilegijs ca. abbates. li. vj.

Abbates ex ꝓuilegio mitrã portare volẽtes ſi ſunt exempti poſſunt in prouincialibus ꝛ epiſcopalibꝫ ↄcilijs vti mitrꝫ aurifriſeatis ſiue laminis aureis vel argenteis. Sed non exempti albis et planis tñ vtant'. In alijs aũt locis vti poſſunt ſicut ꝓuilegiũ ↄcedit. de ꝓui. c. vt aplice li. vi. glo. ſic etiã alij ꝓlati inferiores.

Abbas exemptus electus in epm nõ põt ſuuꝫ monaſteriũ deſerere ꝛ tranſire ſine licẽtia pape vel legati de latere. de elec. ca. Si abbatem. li. vj.

Abbas pape immediate ſubiectꝰ ſine eiꝰ licentia cedere nõ poteſt. extra de renũciatione. c. Dilectus.

Abbas ſiue ꝓlatus habẽs ſub ſe ꝓl'a loca nõ poteſt reũ ↄuenire niſi in eo loco vbi miniſtrator loci illiꝰ poſſet cõuenire aliquẽ. ꝛ ↄtrariũ ꝓceſſus ſunt irriti. Et contrafaciens cõdemnat' in expenſis ꝛ ad intereſſe. de reſcrip. c. abbates. in cle.

Abbas cõuenili poteſt ſup negocijs monaſterij. niſi ſua ꝛ conuẽtus negocia ſint omnio diſtincta. extra de reſcri. c. edoceri.

Abbas ſi a collatõe bñficioꝝ ſuſpẽdat' ꝑa deuolua' ad priorẽ cũ ↄſenſu maioris ꝑtis conuentus fienda. de ſta. mo. c. Ne in agro. §. abbate. in cle.

Abbas nõ poteſt diſpenſare vt monachꝰ habeat ꝓprietatẽ. quia abdicatio ꝓprietatis et cuſtodia caſtitatis ita ſunt annexa monachatui ꝙ pape diſpenſare non liceat. extra de ſtatu mona. c. Cũ ad monaſterium. in fine.

Abbas poteſt abſoluere ſuos monachos qualitercunq ſe in monaſterio percuſſerint. ex. de ſen. exco. ca. Monachi

Abbas nõ poteſt abſoluere ſeculare ante ingreſſum religionis ab iniectõis manꝰ in ſeculo contracta excõicatõe. ſꝫ poſtq monachus fuerit factus põt. niſi mutilatio membri vel ſanguinis effuſio fuerit ſubſecuta. vel in epiſcopũ vel abbatẽ iniecerit. Si vero clauſtralis in religioſum alteriꝰ monaſterij manus iniecerit: ab vtriuſq monaſterij abbatibꝫ abſolua

Monaſterij Augie Diuitis

tur. extra de ſen. ex. c. Cum illoꝝ.

Abbas requiſito ter epiſcopo ꝛ renuente poteſt ſuos mōachos benedicere. extra de ſupplen. ne. pre. c. Statuimꝰ.

Abbas ſup mōachos ſuos ꝛ nouicios hꝫ iuriſdictionem epalem. de ꝓuile. ca. Abbatem. li. vi.

Abbas vel monachi ſacramēta nō miniſtrent. nec pnīas iniungant ſine licentia epī vel ſedis aplice. xvi. q. j. Peruenit. ꝛ cauſa. xvi. ꝑ totum.

Abbates de iure ſubſunt epis. ꝛ ꝑ eos viſitenẜ ꝛ corriganẜ. xviij. q. ij. ꝑ totum.

Abbatiſſa eligaẜ de iure ſolum ſexagenaria ꝛ virgo xx. q. j. Iuuēculas.

Abbatiſſe quales ꝛ q̄liter nō eliganẜ. j. electio monialiū.

Abbatiſſa ſi infra annū a ſua confirmatione non benedicitẜ vbi benedici ſolet: a iure ſuo cecidit. Et ꝓuideaẜ mōaſterio de alia. de ſta. mo. c. Attendentes. §. Statuimus. In clemē.

Abbatiſſa vel priorиſſa ꝓ faciēdo homagium vel ꝓſtando iuramētū dn̄o temporali pōt exire cū͂ honeſta comitiua. Et apud dominū faciat illō per procuratorem ac illico regrediaẜ. de ſtatu regularū. c. Periculoſo. §. Cleꝝ. li. vi. Hoc tamen nō obtinet apud clariſſas ꝓpꝫ ꝓhibitionem eis factā.

Abbatiſſa poteſt ſuſpendere ab officio et bn̄ficio moniales et clericos ſue iuriſdictioni ſubiectos. ac eos interdicere. Extra de maio. ꝛ obe. c. Dilecta.

Abbreuiatū eſt tp̄s diluuij viginti annis. ꝛ cētenſimo āno diluuiū venit. qꝛ malicia hominū tp̄s abbreuiari demeruit. de pe. diſtin. j. c. Secūda. §. Deniqꝫ. Nā ad penitendū eis fuerāt aſſignati cētū ꝛ. xx. āni.

Abel reſpexit dn̄s prius ꝛ poſtea ad munera eius. Quia deo ñ q̄d ſed a q̄ daẜ reſpiciẜ. Nec offerēs a muneribꝰ ſꝫ munꝰ ab offerēte placet. ij. q. vij. In grauioribꝰ. Gregoriꝰ i moꝛ. xxiij. q. j. Q di. Jeronymus in Amos.

Abel eſſe renuit quē chaim malicia nō exercet. Qui eī̄ malos nō tolerat ꝑ intolerātiā ſibi teſtis eſt qꝛ bonꝰ nō eſt. vij. q. j. Aduerſitas. §. Abel. xxiij. q. iij. Hec aūt Grego. i omel. ſup illo Mat. xxij. Amice quomodo huc intraſti.

Abimelech ꝛ domui eius fuit reddita ſanitas. ſcilꝫ poteſtas coeundi per orōnes abrahe. xxxiij. q. j. Si ꝑ ſortiarias.

Ablutionem ꝯ vino ſemꝑ ſumat ſacdos pꝰ ſacramentū totū. niſi eadem die ſit iterū celebraturus. extra de cele. miſ. c. Ex parte veſtra.

Aboꝛtiuum nōdum animatū ꝓcurans nō ē homicida. xxxij. q. ij. Qꝛ vero. ꝛ ſequē.

Abrahaꝫ et loth ꝑ hoſpitalitatē deo placuerūt. et angelos recipere meruerūt. di. xlij. Ordinandus.

Abrabam ꝛ patriarche excuſanẜ ab adulterio. quia nō libidine fornicatiōis: ſꝫ amore poſteritatis cōmixti ſunt ancillis ſuis. xxxij. q. iiij. §. His ita. ꝛ c. Obijciūẜ. Sed ꝛ auctoritate ſpūſancti hoc ipſum fecerunt. Glo. e. c. Quāt. et. extra de diuorcijs. c. Gaudemus.

Abrahaꝫ excuſaẜ a mendacio. nā in ſmone equiuocauit. xxij. q. ij. Queriẜ. Auguſtinus in q̄ſtionibꝫ gen.

Abrahā primus ꝓſbyter diciẜ: non etate: ſed ſapientia. diſt. lxxxiiij. Porro.

Abrahe ꝛ patriarchaꝝ coniugiū equiparatur virginitati pn̄tis tp̄is. xxxij. q. iiij. §. His ita. c. quis ignoret. Jeronymꝰ cōtra Jouinianū. de pe. diſti. ij. Si eī̄. §. Ceteꝝ.

Abrabam precibus ſanatus eſt Abimelech. Supra Abimelech

Abrogātur. leges. Infra Leges abrogantur

Abrogare legem eſt eam in totū tollere. Derogare aūt legi eſt ei ꝑ parte detrahere. vt. ff. de verbo. ſigni. Derogat. ꝛ i gloſa diſtin. iiij. c. In iſtis.

Abrogare nō poteſt populus canones ꝑ conſuetudinem niſi per expꝛſſum cōſenſum pape. ar. extra de ꝓben. c. Cum iamdudum ꝛ in glo. habeẜ. di. iiij. c. In iſtis. et additur qꝛ oportet qꝛ ſit ꝯſuetudo bona. Infra Conſuetudo.

Abſentātis. ſe fraudulēẜ. ne ſcꝫ citeẜ. ipa cita

tio publice ſt trino edicto. ⁊ ſi p⁹ ſex menſes non venerit bñficio ſpolief. extra de clericis ñ reſidē. c. Ex tue.

Abſente pte adūerſa nō pt ferri ſnīa diffinitiua lite nō ↄteſta. niſi ꝓpter ↄtumaciā ps adūerſa in poſſeſſiōꝫ mittaſ. Marie tñ ↄtra abſentē cā ſtudij vel pegrinationis ſnīa nō ferat. extra de maio. ⁊ obe. c. Inter quattuoꝛ.

Abſentes ꝓ inſtruēdo negociū electōnis ad papā. iuxta decretalē cupiētes. cū do ſtādo redeūdo ꝑcipiūt nihilominꝰ fructus bñficioꝝ q̄s recipent in eccl̄a reſidēdo. pter q̄tidianas diſtributōes: nō obſtantib⁹ ↄſtitutōib⁹ ↄrijs quibuſcūqꝫ. de elec. c. Cū nō deceat. li. vi. infra. Elec.

Abſentē iudicare diuine ⁊ hūane leges ꝓhibent. niſi ſit abſens cōtumacit. iij. q. ix. Abſens. infra. Procedendum.

Abſentes nō recipiunt vltea⁹ fructꝰ ꝑpetuos bñficioꝝ. de reſcri. c. Quia nōnullos ... ꝑ ambicioſam. libro. vi.

Abſolutio

paſtoral' vꝫ ↄformari diuino iudicio. xi. q. iij. Tunc. extra. c. Sūmopere. vt infra. ꝓxime. Abſolutio ſacerdotis.

Abſolutio ſacramental' diminuit de pena purgatorij. de pe. di. vi. Qui vult. iuxta gloſa. ꝟ. Si non tam cito.

Abſoluere nō poteſt inferioꝛ ſupioꝛeꝫ nec ligare. di. xxi. Inferioꝛ. Glo. niſi ſe ſubijciat eius arbitrio. infra Ligare.

Abſoluere pt papa cū ↄcilio impatorē ab imperio. de ſen. ⁊ re iudi. c. Ad aplice. li. vi. Gloſa. etiā ſine ↄcilio poteſt.

Abſoluere pt papa a iuramēto coacto vl' illicito. xv. q. vi. Auctoritatē.

Abſolutio ſacerdotis indiſcreti nō facit reū innocentē. nec ecōuerſo. xi. q. iij. quomodo ſacerdos. Jeronymꝰ ſup Math. qꝛ optet q̄ abſolutio ſeq̄tur iudiciū dei. vt pus a deo ſit abſolutus. eo. c. Tunc ꝟa. Grego. omel. xxvij. Et. c. Pleruͥqꝫ

Abſoluere pt capłm vel is ad quē pertinet adminiſtratio. ſede vacante. i caſib⁹ q̄b⁹ ⁊ quos epūs potuit. niſi a papa interdicatur. de maio. ⁊ obe. c. Epiſcopa. li. vi. Gloſa. ꝟ. Vacante. Idem ſi a ſciſmaticis vel paganis eſſet captus.

Abſolui debent ſemp excommunicati ad cautelam ab eis ad quos fuit appellatū priuſq̄ꝫ cauſas audire ceperint in caſibus illis in quib⁹ eis cōpetit iuriſdictio et in alijs caſibus. vt habeſ de ſen. ex. c. Venerabi. li. vi. §. Poꝛro

Abſolutio ad cautelā fiet a ſupioꝛe. ſi dicatur poſt appellatōeꝫ excōmunicatꝰ vl' in ſententia expreſſum intollerabileꝫ erroꝛem. e. §. Poteſt.

Abſoluitur ad cautelā petens dūmō ſententiam dicit eſſe nullā. recepta cautiōe nō obſtante conditiōe cuiuſcūqꝫ. niſi dicat eum excōmunicatum ꝓ manifeſta offenſa. Et illud infra octo dies ꝓbet. de ſen. ex. c. Solet a nōnullis. li. vi.

Abſolutus a peccatis nō pōt excōicatus. xxiiij. q. i. Quicunqꝫ.

Abſoluere pōt epiſcopus moniales non exemptas pro iniectōne manuum. extra de ſen. excom. De monialib⁹.

Abſolutus in moꝛtis articulo ab excommunicatōne ab alio q̄ꝫ excōicatoꝛe. ſi ſanatus ſe excōicatoꝛi nō repſentauerit reincidit. de penis. c. Si qs. §. Sane. In clemē. infra. Excōmunicatꝰ.

Abſolutio excōicationis a ſede apoſtolica obtenta. ſuppreſſa cauſa excōicatōnis nō valet. extra. de ſen. ex. c. Cum pro cā. Abſolutio obtenta. ſuppreſſa veritate nō valet. e. t. Officij.

Abſolutio pro iniectōne fiat publice. vbi alij cōpeſcanſ a ſimili. e. c. Extenore.

Abſolutionis beneficiū poteſt quis alijs cōmittere. cui hoc ex officio ꝓprio cōpetit. extra de offi. iudi. oꝛdi. c. Eius.

Abſoluere pt epiſcopus vel ꝓprius ſacerdos a canone. cuius abſolutōem ſibi cōditoꝛ eiuſdem nō retinuit. extra de ſententia excom. c. Nuper.

Abſoluere poteſt ſolꝰ papa eum quē delegatus excōicauit. niſi ipſe eū infra annuꝫ abſoluat. extra de offi. de. c. Querenti.

Abſolutōem ab excōicatione ꝓ iniectiōe manuum in clericū. q̄uis propria facultate leſo ſatiſfaciat. A papa tñ obtinere oportet vel eius legato. excepto moꝛtis articulo in quo ab alio abſoluitur ſub cōditōne. vt recuperata poſſibilitate papā accedat. Excipiunſ tamē īfirmi pueri. ſenes. mulieres. impotentes coꝛpore. paupes. inimicicias habentes. vel aliud iuſtuꝫ impedimētum. extra de ſen.

ex.c. De ceto.c. Quãuis. Ita tñ ꝙ ceſſã-
te impedimẽto ſi nõ ſtatim ad eũ recur-
rit qui abſoluere pt relabit in pſtinã ſen
tentiã.e.c. Eos qui.li.vi.c. Si qs.i cle.
Abſolutio ſiue reuocatio cenſure eccĩaſti
ce ꝑ vim extorta nõ valet. ⁊ extorquens
eſt excõicatus. de his que vi.me.c. abſo
lutõis.li.vi. Si vero metũ intulit. ſꝫ ab
ſolutionem ſiue reuocationẽ nõ obtinu
it: non incidit. gloſa.c.
Abſolutio religioſi pro iniectione. infra.
Religioſũ.
Abſoluto ab vna excõicatione nõ eſt cõi
canduꝫ niſi ab omnibus abſoluatur. ex
tra de ſententia excõi.c. Officij.
Abſoluti non ſunt habẽdi de quoꝝ abſo
lutione ꝑ litteras vel alẽs legitime nõ cõ
ſtat. eo.c. A nobis.
Abſolui pt excõicatus: offerẽs ſe ad iuſti
ciam cautõe pſtita. etiã ſi ps aduerſa cõ-
tra hoc appellet. extra de appella.c. Qua
fronte. Et li.vi. de ſen.ex. Solet.
Abſoluere põt eps ab iniectõe manuum
mulieres ⁊ alias pſonas que ſuntur; nõ
ſunt. de qbꝰ.s. Abſolutõeꝫ. Silr hoſti-
ariũ ſi pretextu officij clericũ ñ grauiter per
cuſſit. Iudex vo manus iniiciens violẽ-
tas nõ poteſt abſolui niſi de mãdato pa
pe. extra de ſen.excom.c. Mulieres.
Abſolui debet a papa ille cuius auctori-
tate clericus percutit.c.
Abſoluere pt eps eos q̃ clericis modicaꝫ
intulerũt leſiõẽ. eo.c. Peruenit. ⁊ in a-
lijs. infra. Religioſum.
Abſolui debent a papa clĩci ad officia di
uina recipientes excõicatos a papa vel
eis cõmunicantes.e.c. Significauit.
Abſoluere pt legatus de latere iniiciẽtes
manus in clericos. eo.c. Ad eminẽtiam
Abſolui poteſt ab vna remanẽte alia: ſen-
tentijs pluribus inodatus.e.c. Cũ ꝑ cã
Abſoluit mortuus de cuius penitẽtia cõ
ſtabat dum viueret.e.c. Sacris.
Abſolui poteſt ab epiſcopo vel ꝓprio ſacẽ-
dote cõicans excõicato in crimine cum
iuramento pſtita cautõe parẽdi excõica
tori ab eo abſoluendus. ⁊ ſtandi iudicio
eccleſie. alias nõ. ⁊ hoc ſi pmã facie ñ po
tuit accedere excomunicatorem. de ſen
tentia excom.c. Eos qui.li.vj.
Abſolutus quando quis ſit ꝑter ſaluta-
tionem pape. extra eo.c. Si aliquãdo.
infra excõicatus.§.xxxvij.
Abſoluere nõ debent ſupiores a ſentẽtijs
inferioꝝ: ipis obmiſſis vel irrequiſitꝫ. õ
ſenten.excom.c. Romana. libro.vj.
Abſolui debent a papa ſcolares clerici ⁊
alij ſe odioſe ꝑcutientes. Silr qui religi
oſos percuſſerint. extra de ſen. excom.c.
Super eo.c. Porro.
Abſoluere nõ pot quis alienũ parrochia
num ſine licẽtia ꝓprij ſacerdotis. extra õ
peni. ⁊ remiſ.c. Omnis.
Abſoluendi facultas fratrũ mendicanti-
um. infra. Confeſſionis.
Abſoluens in caſibꝰ nõ permiſſis vl' a pe
na et culpa. infra. Excommunicati.
Abſoluto in extremis nõ debent ſacram
ta ⁊ ſepultura negari. extra de ſepul.ca.
parrochiano.
Abſoluit a toto papa ſcienter vtens falſis lrĩs
ex de crimi.falſi.c. Dura. ifra. excõicati.
Abſolutio ab excõicatõe maiori. Vide
ſupꝰ et infra. Excõicatus ſcienter.
Abſolutio a minore excõicatõe qñ ſit ne-
ceſſaria. infra excõmunicatio minor.
Abſoluit quis ad cautelã a maiore excõi
catione etiam non excõicatus. extra de
appella.c. Ad preſentiam.
Abſolutione vnica abſoluit quis a pluri
bus excõicatõibus. dũmodo omẽs cau
ſe excõicationis ſint expreſſe. glo. extra
de ſen.ex. Cum pro cauſa.§. Tanꝫ.

Caſus reſeruati pape in ſpeciali.

Abſoluendi facultas a papa quãtũcũqꝫ
generaliter conceſſa: vel indulgentie. re-
miſſiones in vita vel mortis articulo qui
buſcunqꝫ. et ꝑ quacũqꝫ cauſa quõcunqꝫ
vbo vl' ſcripto ꝯceſſe. caſus ſeqñtes ⁊ om
nes etiam caſus generalr in bulla cene ſi
ne ꝓceſſu annuali cõtenti ſemper intelli-
gunt excepti. niſi ipi vel aliquis eoꝝ ſpẽa
liter ⁊ expreſſe in ipa ꝯceſſiõe cõcedantur
Qui ſunt hi. ſcꝫ offenſe eccĩaſtice liberta
tis. violatiõis interdicti a ſede ap. impo
ſiti. hereſis. cõſpiratõis in pſonaꝫ aut ſta
tum romani pontificis: ſeu cuiuſuis of-
fenſe inobedientie ſeu rebellionis eiuſdẽ
pontificis. vel ſedis apoſtolice. pſbyteri-

cidij. offenſe pſonal'in epm ſeu aliū platū
inuaſiōis. dpdatōis. occupatōiſ. aut deua
ſtatōis terrarū romane eccle. mediate vl'
immediate ſubiectarū. Ac etiā inuaſiōis
romipetarū ſeu quorūcunqꝫ alioꝝ ad ro-
manā curiā venientiū. pbibitōis cauſarū
ad dictā curiā. delatōis armoꝝ ꝛ alioꝝ p
bibitorum ad ptes infideliū. impoſitōis
nouoꝝ onerū realiū vel pſonaliuꝫ eccliis
vel eccl'iaſticis pſonis. ſimonie ſup ordini
bus vel beneficijs aſſeqndis ↄtracte i cu
ria vel extra. Et caſus pceſſus curie. qui
ſūt hi. ſ. excōicam⁹ oēs heticos. gazaros
pacarioſ. paupeſ d lugduno. arnoldiſtas
Speroniſtas. Paſſagios. videlitas. vſi
ſtas. fatricellos. ꝛ qſſibet alios heticos:
quocunqꝫ nomine cenſeantur. Ac oēs
fautores receptores ꝛ defenſores eorūdē
Item omnes qui in terris ſuis noua pe-
dagia imponunt. Item omnes falſarios
bulle ſeu litteraꝝ apoſtolicarū. ſupplicati
onem gratiam iuſticiam continentiū per
ſummum pontificem: vel vicecancellari-
um: ſeu gerentes vices vel officium vice-
cancellarij ſancte romane eccleſie de mā
dato pape aut gerentis vices predictoꝝ
ſignantes ſupplicatiōes eaſdem. Itē om-
nes piratas ꝛ latrunculos marinos et re-
ceptatores eorum. Item eos qui eqs. fer
rum. lignamina ꝛ alia prohibita deferūt
ſarracenis quib⁹ chriſtianos impugnāt.
Item impedientes ſeu inuadentes victu
alia ſeu alia ad vſum romane curie neceſ
ſaria adducentes. vel ne ad curiam ipam
adducantur vel deferantur impedientes
ſeu perturbantes. ꝛ qui talia defendūt vl'
ſciunt fieri cuiuſcunqꝫ dignitatis etiam
pontificalis vel regalis. Item oēs qui
ad ſedem apoſtolicam venientes vel in-
de recedentes vel inibi morantes capiūt
propria temeritate vel ſpoliant. ꝛ non ha
bent ſuper hoc iuriſdictionem ibidem or
dinariam vel delegatam. vel etiam illos
detinent. aut ex propoſito deliberato ver
berare. mutilare. vl' interficere preſumūt.
et qui hoc ſciunt vel mandant. Item om
nes etiam pontificalis vel regalis digni-
tatis contrariantes ſententie conſtantiē
ſis concilij qua damnatus eſt heretic⁹ pe
trus de luna. a quibuſdam dictus bene-
dictus tertius. in eiuſdem erroribus per

ſiſtentes aut credentes vel fauentes eiſ-
dem publice vel occulte. Ac etiam ſciſma
ticis et diuturnum in eodem cōcilio ſub-
latum. et extinctum errorem continuare
conantes. Necnon omnes in viciuꝫ eiuſ
dem Petri ſuccedentes ac conſentientes
et preſtantes eiſdem in premiſſo errore q̄
modocunqꝫ auxilium conſilium vel fauo
rem cuiuſcunqꝫ ſint: vt ſupra dignitatis
Et omnes in terris ſubiectis eiſdem ſciſ-
maticis: ꝛ precipue in caſtro paniſchole
et treceñ. dyoc. exiſtentibus. Oēs eti-
am qui ipis videſiſtis et vſiſtis qcunqꝫ vi
ctualia aut preſidia publice vel occulte p
ſe vel per ſuos ſubditos afferri faciant vl'
permittant: paribus excōmunicationib⁹
innodamus. Et ipſos omnes ꝛ ſingulos
declaramus cōtinuatores ꝛ fautores ſciſ
matis ꝛ hereſis: ac omni beneficio digni
tate: et honore eccleſiaſtico et mundano
denunciamus eſſe priuatos. Item excō-
municamus omnes illos qui per ſe vl' a-
lios perſonas eccleſiaſticas vl' ſeculares
ad curiā ſuper eorum cauſis recurrentes
et illas in eadem proſequentes. aut pro-
ſecutionis negociorum geſtores. aduoca
tos vel promotores ipſorum vel etiaꝫ au
ditores aut iudices ſuper dictis cauſ de
putatos occaſiōe negociorum huiuſmo-
di verberant mutilant vel occidunt. aut
bonis ſpoliant cuiuſcunqꝫ etiam pontifi
calis vel regalis dignitatis exiſtant. Itē
omnes mutilantes vulnerantes interfi-
cientes detinentes capientes vel depre-
dantes romipetas et peregrinos ad Je-
ruſalem cauſa peregrinatōnis ꝛ deuoti-
onis accedentes ꝛ in ea morantes: ꝛ rece-
dentes ab ipa. Et in his dantes ↄſiliū:
auxiliū vel fauorē: eorūqꝫ bona ↄfiſcam⁹.
Item omnes qui per ſe vel alium vel ali-
os directe vel indirecte: quocunqꝫ titulo
vel colore occupant. detinent. vel hoſtili
ter diſcurrunt ſeu inuadunt. aut inuade-
re vel occupare preſumunt in totum vel
in partem almā vrbem regna eccl'ie. ꝛc.
ciuitates. terras. loca. vel iura ad ipaꝫ ec
cleſiam pertinentia et ſpectantia: ac om-
nes adherentes. fautores. et defenſores
eorum. ſeu in his dantes eiſdem conſili-
um vel fauorem vel auxilium. Non ob-
ſtantib⁹ quibuſcunqꝫ priuilegijs et indul

gentijs etiam apoſtolicis. niſi de hoc ple
nariam faciant mentionem ⁊ expreſſã de
verbo ad verbum. Et quibuſcunq; alijs
contrarijs non obſtãtibus per que cuiuſ
cunq; conditionis etiam pontificalis vl'
regalis dignitatis contra huiuſmodi no
ſtros proceſſus vllus ſe iuuare poſſit. De
quib; etiã ſententijs nullus per aliũ q̃ ro
manum pontificez abſolui poſſit. niſi dũ
taxat in mortis articulo. Nec etiam niſi
tunc ſatiſfactione vel cautione ſufficien-
ti facta vel preſtita de ſtando mandatis
ſancte matris eccleſie. Et quicũq; cuiuſ-
cunq; etiam pontificalis dignitatis ali-
quem ab huiuſmodi aliter q̃ premittitur
preſumit abſoluere: excõmunicationis ⁊
anathematis ſnis ipſum innodamus. ei-
q; predicationis lectionis ammiſtratõ
nis ſacramentorum: ⁊ audiendi confeſſio
nes officia interdicimus. Nec ignorãtia
aliquem excuſare ab iſto proceſſu poteſt
qui tam patenter publicatur. Datis Ro-
me ⁊c. hec omnia preſcripta vt ſupra pa-
pe reſeruantur. etiam per extrauagantez
Pauli pape. ij. Que incipit. Et ſi domi-
nici gregis. Data Rome apud ſanctũ pe
trum Anno dominice incarnatõis. M.
cccclxviij. Pontificatus eiuſdẽ anno q̃r
to. Item Sixtus papa quartus eoſdem
caſus per oĩa vt ſupra tam in conſtitutõe
q̃ proceſſu expreſſos exceptos eſſe determiat
hereſis crimen inter eoſdem ponẽs limi-
tat vt poſtq̃ aliquis de ea fuerit ſentẽtia
liter condemnatus: delatus ſeu publice
diffamatus. Et loco pſbytricidij põit cri
men mutilationis membroꝝ vel occiſio-
nis cuiuſcunq; in ſacris ordinibus cõſti-
tuti. Et alios vt ſupra cum caſibus pro-
ceſſus. Subiungens q̃ ſi quis confeſſor
p̃textu facultatis ſiue indulgentie aut cu-
iuſcunq; conceſſionis in vita vel mortis
articulo p quacunq; cauſa quocunq; mo
do ⁊ quibuſcunq; ordinibus collegijs et
perſonis in quauis etiam pontificali vel
regali dignitate conceſſa ab ipo vel eius
auctoritate aliquem abſoluere a dictorũ
aliquo caſuum. aut a votis continẽtie vl'
religionis. aut vltramarini. vel peregri-
nationis ad limina beatorum petri ⁊ pau
li vel in compoſtellam: abſoluere vel com
mutare preſumpſerit. ipſa abſolutio ſiue

commutatio nulla eſt. Et talis confeſſor
excõmunicationem incurrit a ſolo pa. ab
ſoluendus. Nõ obſtantib; quibuſcũq; p-
uilegijs ſiue conſtitutiõib; aut litter. Ni
ſi in conceſſionibus vel indulgentijs ſpe
cialiter: ⁊ de verbo ad verbum ſufficient
caueretur de iſta cõſtitutione. ⁊ nihilomi
nus vbi ſatiſfactio eſſet facienda ipa pue
ſiat vel cautio ſufficiens. Et eſt hec cõſti
tutio deſcripta inter alias extrauagãtes
conſtitutiones apoſtolicas. Et etiam in-
cipit ſicut precedens. ſcilz. Et ſi domini-
ci gregis ſaluti. Data Rome apud ſanctũ
Petrum Anno dominice incarnationis
M. cccclxxix. iij. kal'. Januarij: põtifica
tus eiuſdem ſixti quarti anno nono.

Abſoluens a caſu p̃ceſſus vel alio ſpecia
liter excepto vt. s. eſt excõicatus ⁊ a papa
abſoluendus. vt. s. prime.

Abſoluẽs a voto continentie. religionis
vltramarino. petri ⁊ pauli liminũ. ⁊ ad
compoſtellã: vel ea cõmutans eſt excõi
catus. et a papa abſoluendus. vt ſupra i
proximo. §.

Abſolutio reſeruat epis. ſcz excõicatõis
maioris. extra de ſen. ex. c. Nup. dũmo-
do papa vel cõditor legis ſibi eã non re
ſeruauit in ſpẽali. c. Et caſus qui ſequũt
ſcz ipõere pnias blaſphematorib; dei et
ſanctoꝝ. ex. de cle. ma. c. ij. Itẽ ſortileg
extra de ſorti. c. ij. Itẽ cõmutatio quoruũ
libet votoꝝ. extra de vo. ⁊ vo. c. j. Vide
tñ melius. ſ. diſpẽſat. Itẽ diſpoſitio ma
le ablatoꝝ incertoꝝ vel certoꝝ qñ nõ ex
tant illi q̃bus reſtitutio debet. extra de
iudeis. c. Cũ ſit. Itẽ pnie matrimonioꝝ
clãdeſtine cõtractoꝝ vel ꝯ interdictũ ec
cleſie. extra de clam de. c. Cũ inhibitio.
⁊ extra de m̃rimonio ꝯcto ꝯ iter. ec. c. j. ⁊
vl. Itẽ ſolent epis reſeruari pnie omniũ
publicoꝝ enormiũ criminũ. Itẽ oppſſi-
onis filioꝝ ex p̃poſito vel caſu. Itẽ cuiuſ
cũq; homicidij. Itẽ falſi teſtimonij. Itẽ
falſi inſtr̃i ⁊ itẽ piurij. itẽ iceſt⁹. itẽ corrup
tõis monialiũ. itẽ coeũtĩ cũ brutĩ. ⁊ bis
ſilia. Ad hoc diſt. l. c. Miroꝝ. c. In capi
te. ⁊ xxxiij. q. ij. Quicũq;. cuz ſe. hec glo.
de pe. ⁊ re. c. Si eps. ꝟ. Reſeruant. li. vj
Qui tamen ſint caſus de iure vel cõſue-
tudine eis reſeruati: vide infra. Epis re
ſeruant. Et illã declaratione etiã pa. ſit

tus quartus approbauit. quã ibi habes
Unde ꝛ ideo tenẽda. Dixit namq; ẜm ſa
nioꝝ doctoꝝ opionem illã ꝓcedere.

Abſolutio caſuũ ſpẽaliter epis reſeruato
rũ: de quibꝫ iã ꝫ. ꝓxime dictũ eſt. ſemper
eis reſeruant. niſi ſpecialr̃ alicui illoꝛuꝫ:
aut alicuiuſ eoꝝ abſolutõem concedẽt.
Nõ obſtãte generali conceſſione ab eis
cuiq; actiue l' paſſiue facta. de pẽ et re. c.
Si epiſcopus. li. vj.

Abſolutio criminũ ꝛ claues eccľie ſunt ſo
lis ſacerdotibus conceſſa. Unde lꝫ bea
ta virgo fuerit ſanctioꝛ oĩbꝫ apl'is: nõ tñ
ei: ſed illis xp̃s claues tradidit. extra de
pẽ. et re. c. Nouã quedam.

Abſolutus fide bona ab aliq̃ qui ſe ingeſ
ſit confeſſiones audire in dioc. in qua nõ
fuit pñtatꝰ: quo ad deuꝫ tutꝰ eſt. glo. ex
tra de ele. c. Dudum. ſecũdo. ver. Dece
dẽte. Et in glo. de ſepul. c. Dudum. ver.
Auditure in cle.

Abſoluere volens aliũ vel ligare debꝫ eẽ
irrephenſibilis. xj. q. iij. Iudicandũ.

Abſolutꝰ ab aliq̃ qui habet auctoꝛitatem
eũ abſoluẽdi ꝛ intendit ab oĩbꝫ cenſuriꝫ ꝛ
caſibꝫ etiã reſeruatis. ſi idem poſtea me
minerit alicꝰ caſus vel cẽſure cuiꝰ tũc ꝓ
pter obliuionẽ in ipa ꝯfeſſiõe mẽtõeꝫ nõ
fecerat: nõ erit poſtea neceſſariũ ꝓ illius
abſolutõe iterũ ad illũ vel alium recurre
re qui auctoꝛitatem ſuper hmõi caſibus
habeat. ſꝫ pt a ſimplice ſacerdote abſol
ui. qꝛ nõ eſt amplꝰ caſus reſeruatꝰ. arg.
extra de reſcriptꝭ. c. Sup lr̃is. Itẽ ar. a
contrario. extra de ſen. ex. c. Officij.

Abſoluere in moꝛtis articulo pt quilibet
ſacerdos ab omnibꝫ caſibus ꝛ cẽſuriꝫ dũ
modo ſupioꝛ nõ poteſt haberi. vt notat
glo. ex. de offi. iudi. oꝛ. c. Paſtoꝛal. ẜ. In
moꝛtis articulo. ar. xxvj. q. vi. Si preſ
byter. ꝛ. c. ſequẽ. extra de furtis. c. Fures.
Ita tñ q̃ ſi ab excõmunicatõe ſic ſũt ab
ſoluti ceſſante impedimẽto ſe repñtẽt
ei cui talis abſolutio cõpetit: ſiue fuerit
a canone ſiue ab homine excommunica
tus: alioquin reincidit in illam. de ſentẽ
tia excom. c. Eos. li. vi. infra. Excõmu
nicatio. ẜ. xxxvij.

Abſoluens iniuſtum ſcienter peccat moꝛ
taliter. gloſa. xj. q. iij. Si q̃s dixerit. Un
de Prouerbioꝝ. xvij. Qui iuſtificat im
pium ꝛ qui condemnat iuſtum: abbomi
nabilis eſt vterq; apud dominũ. e. c. Si
quis dixerit.

Abſoluens debet ſe confoꝛmare diuĩo iu
dicio. quia tunc vera eſt abſolutio preſi
dentis: cum interni ſequitur arbitrium
iudicis. Unde Lazarus prius a chꝛiſto
ſuſcitatus. Iohan. xj. poſt a diſcipul' ſol
uitur. x. q. iij. Tunc vera. Gregoꝛius in
omelia.

Abſoluendi auctoꝛitate priuatur. vñ ip
ſe ligandi atq; ſoluendi poteſtate ſe pri
uat qui hanc pro ſuis voluntatibꝰ ꝛ nõ
ſubditoꝛum moꝛibus exercet. e. c. Ipe li
gandi.

Abſoluendo ab excõmunicatõne maioꝛi
ſunt quatuoꝛ obſeruanda. Primo q̃ ab
ſoluendus iuret ſtare mandatis eccleſie
extra de ſen. ex. Ex tenoꝛe. ſed hoc non
eſt de ſubſtantia rei. e. c. Cum deſideres
Secundo q̃ prius fiat ſufficiẽs emẽda
pro offenſa ſi ſit notoꝛia. ſed ꝓ occlta ſuf
ficit iuratoꝛia cautio: vel q̃ pus ſatiſfa
ciat leſo. Tertio q̃ ille abſoluat q̃ excõ
municauit: vel ſupioꝛ eius. aut cui com
miſit. cum pſ. miſerere. oꝛõne ꝛ verberi
bus et ſubiugatur. ego abſoluo te a tali
ſententia. e. c. A nobis. ſecundo. Quar
to vt excommunicatoꝛ faciat illi poſtea
mandata rationabilia. alias poſſꝫ appel
lare. extra de pact. c. ſi. extra de appella.
ca. Ut debitus.

Abſolutio minoꝛiſ excõicatõis nõ reqrit
iuramẽtũ. extra de ſen. ex. c. Nuper.

Abſolutio eſt fauoꝛabilioꝛis iuris q̃ con
demnatio. excepto in matrimonio liber
tate: dote ꝛ teſtamento. ex de. ſen. ꝛ re iu
di. c. Duobus iudicibus.

Abſolutio eſt ſpirituale quid. ẜ nihil exi
gendũ. de ſimo. c. Ad aures.

Abſoluens religioſos a canone ſibi in iu
re vel priuilegio non cõceſſo excommu
nicatus eſt et a papa abſoluendus. de
priuilegijs. ca. Religioſi. in cle.

Abſtinendum eſt non ſoluꝫ a malo. ſꝫ eti
am ab omni ſpecie mali. extra d' ſimo. c.
Audiuimus.

Abſtinere a malo non ſufficit niſi et fiat
bonũ. de pe. c. cupiẽtes. ẜ. ꝛ quia. in cle.

Abſtinẽtia ſeruari debet. di. xxxv. Sexto.

Abſtinẽtia cõfert ſalutẽ coꝛpori. ꝛ abun

dantia egritudinē. de con. di. v. Nihil enim. Criſoſtomus. Sanat etiam infirmitates. e. c. Legimus.

Abſtinētia in quo conſiſtit. Nec in mādu cādo eſt iuſticia nec in abſtinēdo. ſed in equanimitate tollerādi inopiā: tpandi abundātiā. diſ. xiiij. Quod dicit. Auguſtinus in li. qſtionū euangelij.

Abutens auctoritate cōceſſa ea puari meret. xj. q. iij. ꝑuilegiū. diſt. lxxiiij. Ubi iſta.

Abutēs ꝓprijs bonis alienū poſſidere cōuincit. xiiij. q. iiij. Quid dicā. j. poſſide.

Abuti ſanctis donis eſt damnabile. j. q. j. Quicquid.

Actio ſemel extincta. nō reuiuiſcit. extra de renun. Ex trāſmiſ.

Actio xpi eſt nr̄a inſtructio. ij. q. j. Deꝰ oīpotens. de con. di. j. Solennitates.

Actio inanis. Inanis eſt actio quā iopia debitoris excludit. extra de reſti. ſpolia. ca. Olim. ſecundo.

Acceptio perſonaꝝ nō debet eſſe in iudicio: de reg. iuris. c. In iudicijs. li. vi.

Acceptatio beneficij vacantis. infra. Beneficium vacans.

Acceſſorium naturā ſeq̄ tonſeq̄tur principale. de re. iu. in. c. Acceſſoriū. li. vi. ꝑncipa.

Acolitus legere poteſt eplāz abſente ſubdiacono. Extra de vi. ꝛ hone. c. Ut quiſq̄.

Accuſatione non indigent q̄ notoria ſunt. ij. q. j. Manifeſta. ꝛ duo. ſeq̄n.

Accuſare vitā platoꝝ quō pn̄t ſubditi. ij. q. vij. per totum.

Accuſare nō negligāt ſubditi vitā malorū platorum. e. c. Sicut inquit.

Accuſare bonos mali nō admittuntur ꝛ quando. iij. q. iiij. per totum.

Accuſare bonos non permittunt illegitime coniūcti. e. c. Conſanguineoꝝ.

Accuſare nō poteſt quis ſuum accuſatorem de crimine. niſi ꝛ ipſe fuerit ꝑus purgatus. iij. q. xj. per totum.

Accuſare nō ꝑmittunt crimīnoſi. vj. q. j. ꝑ totum. excepta ſimonia. cōtra quā quilibet etiam meretrix admittit. e. §. Sed licet. ꝛ c. Quero. ꝛ glo. c. Quod autem

Accuſare adulter vxorem de adulterio nō poteſt. ꝛ ecōuerſo. xxxij. q. vi. per totum

Accuſare vir adulterā nō poteſt in ſeptē caſibus. infra. Adulterium vxoris.

Accuſare qui poſſunt ꝛ quē. ꝛ qui quē nō ij. q. vij. Querendū. c. Non poteſt. ꝛ. iij. q. iiij. per totum. q. v. per totum. vi. q. j. Sacerdos. ꝛ quinq̄ ſe.

Accuſare ꝛ accuſari ex caritate eſt neceſſe. v. q. v. Non vos.

Accuſans falſe grauiter punit ꝛ infamis efficitur. v. q. vi. Omīs. ꝛ. vi. q. j. īfames

Accuſans alium malicioſe ꝛ nō ꝑ pace: ſi ille ideo occiſus fuerit: accuſator peniteat ſeptem annis ꝛ. xl. dieb9 in pane et aq̄ extra de accuſa. c. Accuſaſti. infra. ca.

Accuſare nō pōt laicus clericū coram aliq̄ iudice ēt illo ꝯſentiente. niſi corā eccleſiaſtico vl' de licētia ſui epiſcopi. extra de foro compe. c. Significaſti.

Accuſatio vel teſtificatio contra abſentē non admittitur. iij. q. ix. per totū.

Accuſatio qualiter ꝛ ꝑ īſcriptis fieri debet. ij. q. viij. per totum.

Accuſatio permittit ꝛ in ea inſcribit ꝛ ſbſcribitur. e. c. Libellorū. glo. e. q. circa ꝑncipium dicit. fallit tn̄ in ſex caſib9. ſed infamatio ꝓhibet. ij. q. vij. Accuſatio. v. q. j. c. j. ꝛ. ij. denūciatio ꝑcipit. ij. q. j. Si peccauerit. q. vij. Quapropter. ꝛ fit ſine inſcriptōne. iiij. q. iij. § aliq̄n ādo. hec gl.

Accuſatio denunciatio infamatio q̄modo differunt. ſupra prime.

Accuſatio criminalis eſt ad deponendū ab ordine. Accuſatio ciuilis eſt ad deponēdum ab amminiſtratione. extra de ſimonia. c. Per tuas.

Accuſatione pēdente omīa manēt in ſtatu priſtino. ex. de fide iſtru. c. Accepimꝰ

Accuſatio de crimine a quo prius abſolutus fuit non poteſt replicari. extra de accuſa. c. De his.

Accuſato debent dari dieta teſtium i ſcriptis et omnia obiecta. extra de ſenten. ꝛ re. c. Cum I ꝛ A.

Accuſatio criminum ſecretoꝝ quō ꝛ quādo debet fieri. infra denunciatio.

Accuſator ſimul teſtis vel etiam iudex eſſe non poteſt. iij. q. iiij. per totum.

Accuſator non probans crimen penā talionis ſubeat. v. q. vi. Qui calumniam.

Accuſator in proba deficiens qualit̄ pu-
niatur.ij.q.iij.p totū.v.q.vj.per totum.

Accuſatores laici monachi vel minoꝝ
ordinum vtrum ſint audiendi cōtra ma
iores.ij.q.vij.per totum.

Accuſatoribus deficientibꝫ reus nō ē co-
gendus ad purgationē.ij.q.v.p totum.
vj.q.v.p totū. niſi laboret infamia. glo.
et.e.c.Quod autem.

Accuſator deficiens in accuſatiōe epi ad
mittit̄ ciuiliter in cauſa ꝓpria agendi.iij
q.vj.per totum.

Accuſatus non poteſt accuſationē in ac-
cuſatorem vertere.iij.q.xj.per totum.ni
ſi fuerit ante purgatus.

Accuſari poſt mortē nullus poteſt niſi in
tribus [illegible] de here[illegible].xxiij.q.ij.c.vl. Itē
ſi hereticos inſtituit heredes.extra ð he
reticis.c.Si quis epus. Itē ſi in noto
rio crimine deceſſerit.diſt.lxxxviij. Ne-
c̄.ꝛ.xxiij.q.v.Placuit. Aliq addunt ꝙ
vbicunq̄ ꝓpter bona alicuius de crimie
pot agi. Hec glo.xxiij.q.j.Q autem

Achor peccans populo iſrahel fla-
gellū iducit.xxiij.q.iij.Si
ea.Auguſtinus de ſermone domini.

Acta omnia iudici in ſcriptis redi-
genda ſunt.extra de probati.c.
Quoniam contra.

Actiua vita.infra.Preiudicare.

Actus legitimi conditionē nō recipiunt
neq̄ diem.de reg.iu.c.Actus.li.vj.

Actor et reus vbi cōueniat ꝛ cōueniatur
infra.Re[illegible].cauſe nulle.infra.Forum

Actor ſi contra reū in pluribꝫ ꝑſonalibuſ
queſtionibꝫ lr̄as ad diuerſos iudices i-
petrauerit:littere ꝛ ꝓceſſus nō valēt ſꝫ
condemnabit̄ reo in expēſis. Idē in reo
cōueniente vel recōueniente eodē dura
te iudicio.de reſcrip.c.diſpendia.li.vj.
ſecus de realibus.gloſa.c.ꝟ.Perſonaliſ
infra.Reſcripta.

Actor et reus eodem iure cenſent̄.ꝛ eadē
eſt cōditio vtriuſq̄.extra de mutuis pe-
ti.ca.Prudentia.

Actor procurator ꝛ ſindicꝰ vel iconomꝰ
quomodo differunt.Gloſa.ij.q.vij.Si
quis erga.

Actor ſi nō cōparuerit in termino ad quē fec̄
reū citari:ꝯdēnet̄ eidē in expēſis ꝓb ha
bitis.nec vltra reū citari ꝑmittit̄ niſi ſuf
ficient̄ cauerit ꝙ ꝛ ipe in termino cōpe
re fideliter velit.de dolo ꝛ con.c.Actor
li.vi.glo.ver.termino quocunq̄.

Adam ſi nō peccaſſet nō fuiſſet na
ture neceſſitate mortuꝰ. ali
ter aſſerēs anathema ſit.de conſe.di.iiij
Placuit.primum.

Adam quāuis extra paradiſum factꝰ: ac
ceptior tn̄ fuit eua.q̄ intra facta erat.ar-
gum̄.ꝙ locus nō reddit deo acceptum.
diſtin.xl.Illud.

Adam nobilitatē dei a ſe deijciens nobi
litate loci priuatus eſt.e.c.Adam.

Adam ſolus exiſtens deo adheſit et non
peccauit.ar.de pe.di.ij.Quādo Adam
Ambroſius ad ſabinum epiſcopum.

Adam ꝑmus homo:recens dei opus:cō
fabulator aſſiduus.q̄ angeloꝝ cōplanta
tus erat virtutibꝫ.eo.c.Primus.Amb.
ad ſabinum.gloſa.ꝟ.Confabulator.per
contemplationē de illo cogitando.

Adam pulchritudinē anie amiſit.ſ.Ania
pulchre depicta eſt.

Adam pꝰ pctm̄ fugit ꝛ Cayn exijt a cō
ſpectu dn̄i.de pe.diſ.j.Pnia.§.Deniq̄.

Adam ſpoliatꝰ iuſticia nudus inuētꝰ eſt.
de pe.di.ij.Sapiēs.Ambroſiꝰ de bt̄a
vita.Adā nudꝰ n̄ erat quē inocētia veſti
ebat.ð pe.di.ij.Sꝫ ꝫc.Amb.li.ð yſaac

Adā ſi nō peccaſſet ſine morte trāſlatꝰ fu
iſſet ad btitudinem.de pe.di.ij.O mōit.

Adam imago dei eſt. qꝛ ſic oīa a deo:ſic
oēs hoīes ab adam tanq̄ ab vno ꝑnci-
pio ſunt ꝓcreati.xxxiij.q.v.Hec imago
Auguſtinus in q̄ſtionibꝫ ve.ꝛ no.teſt.

Addiſcere prius oportet q̄ do
cere.diſtin.lix.Or-
dinatos.diſti.lxi.Miſerum eſt.xvi.q.
j.Sic viue.

Adiutor in maioribus cauſis epi
ſcopis ꝛ eis ſuperioribꝰ
dandus eſt a papa tantū. Poteſt tamen
epiſcopus ſenio grauatus vel alias per
petuo impeditus ab officij executōe de
conſenſu capituli vel maioris partiſ vnū
vel duos aſſumere auctoritate apoſtoli
ca coadiutores.alias capl̄m ſcribere de
bet huiuſmodi circūſtantias pape.ſi ſci
licet epus inutilis nollet coadiutorem
aſſumere.et ipius pape ordinatōi ſtare.
de clerico egro.c.Paſtoralis.li.vi.

Adiutores prelatorū infirmoꝝ modera‑tos ſumptus recipiant. ⁊ ab alienatione qualibet eccſiaſticaꝝ reꝝ eiuſđ abſtineāt rationē reddituri eiſdem ꝑlatis capitu‑tulo ⁊ ſucceſſoribus. Ibidem.

Adminiſtratio eccłie cathedralis ſi a‑licui plene et libere in ſpiritualibꝫ ⁊ tpa‑libus fuerit conceſſa. ille poteſt omnia q̄ iuriſdictionis epalis ſunt et que epiſco‑pus poſſet exercere preter alienationez immobiliū et conſecrationē quā per ali‑os epos exerceāt. ſi ipe non fuerit epus. de electōe. c. Is cui. li. vj.

Adminiſtratorez vel viſitatorē quis da‑re poſſit eccłie cathedrali. ſ. Viſitator

Adminiſtratōem eccłie cathedralis va‑cantis habet capitulū. de ſupplen. ne. ꝑla. c. Si eps. li. vj. e. c. Eccleſie. infra ec‑cleſie cathedrali vacanti. ſ. Epo capto.

Adminiſtratōem ſibi vſurpātes. ifra. Ex‑communicatio.

Admitti nō debent ad ſequētia q̄ in pmo articulo defici‑unt. iij. q. x. per totū.

Adoleſcentia eſt vita incer‑ta ⁊ periculo‑ſa. xij. q. j. Omnis etas.

Adoptiuus filiꝰ cū filia car‑nali adoptantis durante adoptōne cōtrahere nō poteſt extra de cogna. legaꝫ. c. Unico. ſ. Legal'.

Adoptiuoꝝ ſucceſſio. infra Pater carna‑lis. infra. Legalis.

Adoptare quid ſit. infra. Legalis.

Adorari ſe demon ꝓcurat ſtudi‑oſe. xxvj. q. v. Nec miꝝ. Auguſtinus de ciuitate dei.

Aduerſarius per. l. dies eſt expectandus in cauſa appellatōis. extra de appella. c. Perſonas. ⁊ c. Ad aures.

Aduerſitas que accidit in bono ꝓpoſito: ꝓbatio ē virtutꝫ. ñ indiciū reprobatōis exēplo pauli q̄ italiā ꝑdicaturꝰ veniēs naufragiū ꝑtulit. vij. q. j. aduerſitaſ. gre.

Adulatio adulteriuꝫ. infra poſt aduocatus.

Aduocandi ſiue poſtulandi officiū ꝓhibetur quibuſdā. q̄ꝝ ſūt tres ordines. Primi oī‑no ꝓhibent' etiā ꝓ ſe. vt minores. xvij. an‑nis. ⁊ oīno ſurdꝰ. Alij ꝓhibēt' ꝓ alijs. vt mulieres. ⁊ notati maiori infamia. Per‑mittit' tñ eis ꝓ illis q̄ꝝ tutores ſunt et ꝓ parētibꝫ ⁊ affinibꝫ. qbꝫ etiā ꝑponit' ꝑpo‑ſitio ꝓ. vt pauꝰ ⁊ hmōi. ⁊ ꝓ patronis ⁊ li‑beris ⁊c̄. Alij minori infamia notati pñt ꝓ ſe ⁊ ꝓ certiſ ꝑſonis. iij. q. vij. c. Infameſ §. Permittit'. ⁊ §. Omnes. Iuncta glo.

Aduocatus nō ſit clericus coraꝫ ſeculari iudice i cā ſeclari. ſi ipe ſtipēdijs eccłe ſu‑ſtentet' etiā in minoribꝫ ꝯſtitutꝰ. niſi ec‑cleſie ſue vel miſerabiliū ꝑſonaꝝ cauſas ꝓſequat' extra de poſtulando. c. Clerici Dato tñ minꝰ ſacerdos. niſi ꝓ ſe vel ec‑cleſia ſua. vel ſi neceſſe eſt ꝓ ſibi ꝯiunctiſ aut miſerabilibꝫ ꝑſonis. e. c. cū ſacerdo.

Aduocatꝰ eſt qui poſtulat in iudicio pre‑ſente ſuo clientulo. ſed ꝓcurator ē eo ab‑ſente ꝓponit. ⁊ ꝓcurator qui de mādā‑to dñi aliena iudicia admiſtrat. ff. de ꝓcu. l. j. ⁊ Panor. ſup rubrica de ꝓcuratoribꝰ extra. li. j. Eſt aūt poſtulare deſideriū ſu‑um vel amici ſui in iure apud eū qui iu‑riſdictōi ꝑeſt exponere vel alterꝰ deſi‑derio ꝯtradicere. iij. q. vij. c. Infames. ⁊ ī glo. extra de poſtulando. c. Cum ſacer‑dotis. ver. Poſtulare.

Aduocati eſt ius publicū vł ꝑuatū defen‑dere. Unde ⁊ milites dicunt'. ⁊ in iure i multis locis ꝑuilegiant' vt milites. C. de aduocatis diuer. iudicioꝝ. l. Aduo‑cati. Uñ ⁊ ſic acq̄ſita nō acq̄runt pri. ſic̄ dic̄ Panor. extra de poſtulando. c. Cū ſa‑cerdotis. Ibidem latius.

Aduocatꝰ nō debet aſſumere cām iniuſtā C. đ iudicijs. l. Rem nō nouā. ⁊ Panor‑mi. extra de poſtu. c. Cū ſacerdotiſ. Uñ ſm Thomā. ij. ij. q. lxxj. ar. ſcient' defen‑dens cauſam iniuſtā tenet' parti aduerſe ad intereſſe: quāto eiꝰ ꝓcinio vel cōſi‑lio fuerit damnificata. Et ſi pmo credit iuſtā cauſam: ſed in ꝓceſſu cognouerit in‑iuſtā tenet' cedere. ⁊ ad ceſſionē vel cōcꝫ cōpoſitionē ſuū clientulū inducere ſine aduerſarij damno tenetur alioquin re‑ſtituere. vt ſupra. Non tamē debet ſue ꝑ‑tis cauſam ꝑdere. ⁊c̄. Hec Thomaſ. Et habetur. C. de iudicibꝫ. l. Rem non no‑uam. ꝙ quandocūqꝫ aduocatus cogno‑uerit cām ſui clientuli non iuſtam. tunc

tenetur eam deſerere ſiue in ꝑncipio ſi-
ue in pceſſu. vt ibidem. Nec alius aduo
catus debet illi ſubrogari. Itē Gregori.
in conſtitutiō que incipit. Properandū
extra de poſtulando idem ponit. adijci-
ens ꝙ alioqn amoueri dꝫ ab officio.
Aduocatus pcax ꝛ verbis pbris litigare
ſtudens: p iudicē remoueat ꝛ ſue opinio
nis detrimentū patiat. xxx. q. vij. ca. In
fames. in. §. Si quis adeo. C. de poſtu
la. l. Si quis.
Aduocatus non debet cū ſuo cliētulo pa
ciſci de certa ꝑtelitis ſibi vel ſalariū ma
gnū petēdo. iij. q. vij. infames. ꝛ. §. ſi qs.
Aduocatus in eadē cauſa aſſeſſoꝛ vel iu-
dex eſſe nō debet. vn̄ recuſari pōt tāꝙ ſu
ſpectus. extra de appel. c. Poſtremo. Iu
cta glo. ſ. et. C. de poſtulā. l. Si qs. Et
C. de aſſeſſoribus. l. Nemo. vbi circa fi
nem dꝫ. ne aduocationis ſue memoꝛ in
corrupti iudicij nō poſſit nomē ꝑferre

Adulatio

quā e pctm̄ veniale quāꝙ ꝓ mortale. di.
xxv. §. Alias. in glo. xj. q. iij. Ve q̄ dicitis
Adulatoꝛ compat homicide. xj. q. iij. Ne
mo peritoꝛum.
Adulantes peccatoꝛibꝫ ponūt puluillū
ſub capite. di. xlvj. Sunt nōnulli. Gre-
goriꝰ in moral. Et peccant moꝛtalit. di
cendo malū bonū. fouendo peccatoꝛem
ī pctis. dūmodo maluꝫ tale moꝛtale ſit.
ſm glo. vj. q. j. Sūt plurimū. ꝛ diſ. xlvj.
Sunt nōnulli. ſecus ſi malū ſit veniale.
tunc et adulatio venialis eſt. diſt. xxv. §.
Alias. diſ. xvj. Clericus qui.
Adulat qs tribꝫ modis. vel attribuendo
alicui bonū qd̄ nō habet. vel nimium ex
tollendo bonū quod habet. vel approbā
do malū qd̄ habet. ꝛ h̄ eſt moꝛtale. Vn̄
xj. q. iij. Ve qui dicitis. Hec glo. di. xxv
§. Alias. ꝟ. Adulari.

Adulterantes

verbuꝫ dei ſunt q̄ ꝑdi
cando tpalia q̄rūt ꝛ tales loquūt pla-
centia. ij. q. vij. Secuti.
Adulter debet gladio puniri. C. ad. l. iu
liā. de adulterijs. ꝛ ſtu. l. Quamuis.
Adultera licet olim etiam fuerit gladio
punienda: hodie tamen verberata debꝫ
detrudi in monaſterio. ꝛ poſt triennium
viro reconciliari. c. l. Sed hodie.

Adulteri ſunt infames. vj. q. j. Infames.
Adulterium eſt alieni thoꝛi violatio. vn-
de dicitur adulterium quaſi ad alienuꝫ
thoꝛum acceſſio. xxxvj. q. j. §. Cum ergo
Adulterium viri grauius eſt ꝙ mulieris
quia ipe virtute regere debet mulierem
xxxij. q. vi. Indignent. Auguſtinus de
adulterinis coniugijs. ꝛ vir eſt caput et
ꝑcedere debet. c. Non mechaberis. Au
guſtinꝰ de decē cordꝫ. Richardꝰ in iiij
diſ. xxxv. q. iiij. dicit. ꝙ qrū ad ſimplicem
foꝛnicatōem vir grauius peccat. qꝛ in eo
magis viget vſus rōnis. tn̄ omnibꝫ pen
ſatis adulteriū mulieris grauius eſt. qa
magis ꝯfundit virū ꝙ ecōtra. ꝛ qꝛ magꝭ
ledit matrimonium. et quia cauſat plus
incertitudo. inquātū tamē vir eſt rectoꝛ
mulieris. ipius viri adulterium grauiuſ
eſt ſcd̄m quid.
Adulterium viri et mulieris equalit pu-
nitur. infra. Coniugium par.
Adulterans vir non poteſt vxoꝛem adul
teram dimittere. nec econuerſo. xxxij. q.
vi. per totum. extra de diuoꝛcijs. c. Si-
gnificaſti.
Adulteram dimittens non poteſt ipa vi
uente aliam ducere. ꝛ ſi duxerit ſeparen
tur. et non obſtante ſentētia diuoꝛcij ad
inuicem redire compelluntur. extra de
diuoꝛcijs. c. Ex litteris. quia paris deli
cta mutua cōpenſatio tollitur. di. c. ꝛ
xxxij. q. vij. per totum.
Adulterium vxoꝛis vir accuſare non po
teſt in ſeptem caſibus. ſcilicet. Si ꝯſtat
ipſum fuiſſe foꝛnicatuꝫ. xxxij. que. vi. Ni
hil iniquius. Auguſtinus de ſermo. do
mini. extra de diuoꝛcijs. ſca. Significa-
ſti. Item ſi vxoꝛ fuerit vi oppreſſa. xxx
ij. q. v. Ita ne. Auguſtiuꝰ de ciuitat dī.
Item ſi credidit maritū moꝛtuum. xxx-
iiij. q. ij. Cum per bellicam. Item ſi al-
ter ſub ſpecie mariti eam cognouit. xxx-
iiij. que. ij. In lectum. Item ſi vir dedit
ei occaſionem foꝛnicandi. i. ſi adulterā-
dam tradidit. extra de eo qui cognouit.
c. Diſcretioni. Itē ſi maritus poſt adul-
terium tollerauit eam. argumentū. xxx-
ij. q. j. Si quis vxoꝛem. Item ſi adulte-
rata fuit ante baptiſmum. Extra de di-
uoꝛcijſ. c. Gaudemꝰ hec ī. gl. xxxij. q. vi.
In ꝑncipio. q.

Adulterã vxorem dimittere nolẽs patro
nus eſt turpitudinis. quia crimen celat
xxxij. q. j. Sić crudelis. Gloſa. ſi tñ non
vult penitere. vt extra ð adul. c. Si vir
Nã ſi adulterij ſuſpitio ĩ vxorẽ cadit vir
eam accuſare põt. extra. e. c. Maritiſ. c
Intelleximus. Et intelligiť ð notorijs.
Nõ enĩ tenetur eam dimittere: ſed eccle
ſie denũciare crimẽ ſiue occultũ ſiue no
toriũ. dũ tamẽ probare poſſit. ⁊ hoc ad
penitentiã vel ad diuorciũ ſi vult. Con
ſulitur tamen ꝙ interim ei nõ reddat de
bitũ niſi iuſſus ꝑ eccleſiam. ne videať cri
men approbare. Sꝫ expellere eã non de
bet niſi publice moreť cum adultero: vel
ſit cõuicta per ſententiã. vł ↄfeſſa crimẽ.
xxxij. q. j. De benedicto. extra de adulte
rijs. c. Intelleximus. extra de diuorcijs
ca. Significaſti. hec glo. vbi. ſ̄.

Adultere poteſt maritus poſt ſententiã
recõciliari. xxxij. q. j. Q aũt. Si aũt no
luerit maritus. tũc ipa in monaſterium
detrudať ad pagendã penitentiã ꝑpetu
am. extra de ↄuerſ. cõiu. c. Gaudem⁹.

Adulter nõ poteſt ducere eam quã habu
it vxore viuẽte. xxxj. q. j. per totũ. habu
it dicit. ſ. ꝑ adulteriũ. glo. in ꝑncipio di
cte cauſe dicit. ꝙ nullũ crimen dirimit
matrimoniũ cõtractũ. niſi in duobꝫ ca
ſibus ſequẽtibꝫ infra.

Adulter non põt habere eã vxorẽ cui vi
uente vxore fidem dedit ꝙ ipſa mortua
vxore ducere velit: ⁊ ſuꝑ hoc eaꝫ cogno
uit. Extra de eo qui cog. c. Cum habe
ret. Secũdus caſus. ſi alter coꝝ ſit ma
chinatus in mortẽ coniugis vt alteram
ducat. Et intelligiť machinatus cũ effe
ctu. xxxj. q. j. Relatũ. et extra e. ti. c. Si
gnificaſti. Tertius caſus ⁊ comphendiť
ſub primo. Si adulterã ſuam duxit ⁊ ei
cohabitauerit ↄiuge altero viuente. tũc
ſeparenť ⁊ publice penitẽtie ſubdanť. ſi
ne ſpe coniugij: ſi ſint ſenes. extra. e. c. Cũ
haberet. In ꝑdictis caſibꝫ dirimiť mĩi
monium contractũ. Hec in glo. xxxj. q.
j. Adulterio. infra. mĩimoniũ ↄhendi

Adulteram notoriã etiam ſine iudicio ec
cleſie dimiſſam nõ cogiť vir recipe: niſi
conſtaret etiã ipm adulteriũ cõmiſiſſe
Extra de diuor. c. Significaſti.

Adultera cuius machinatõe adulter ei⁹
virum occidit: nõ põt illũ habere in ma
trimoniũ. etiã ſi ipm infidelem per hoc
ad fidem cõuerterit. Extra de cõuer. in
fideliũ. c. Laudabile.

Adulterã tenens ſtultus ⁊ iniqu⁹ eſt. xxx
ij. q. j. Dixit dñs

Adulter eſt omnis in ſuã vxorẽ ardẽtior
amator. Nihil enĩ fedius ꝙ̃ vxorẽ ama
re vt adulterã. xxxij. q. iiij. Origo. Iero
nymus cõtra Iouinianũ. glo. Adulť nõ
reatu illi⁹ capitalis criminis. ſꝫ ſilitudi
ne adulterine libidinis. Nota ꝙ aliqͥs
cõmiſceť vxori cauſa ꝓlis vel reddendi
debiti: ⁊ nõ peccat. ſed mereť. diſti. xiij.
Nerui. xxxiij. q. v. Si dicat. xxvij. q. ij.
Si tu. Uel cauſa incõtinẽtie et eſt veni
ale pctm̃. xxxiij. q. iiij. vir cũ ꝓpria. Nam
hoc apls. j. Cor. vij. concedit ſcđm idul
gẽtiã. ⁊ excuſať a mortali ꝓpter nuptias
xxxij. q. ij. Quicquid. Uel cauſa explen
de voluptatis. Et aliquãdo eſt mortale.
Hec glo. xxxij. q. ij. Quicqd.

Adulter aliã ducens viuẽte vxore. neſcię
tẽ tñ ꝙ vxorẽ prius habeat poſt mortẽ
vxoris ꝑoris pt illa ſecunda ſi vult cum
ipſo manere. Extra de eo q̇ duxit. c. Pro
poſitũ. Et tunc de nouo in eũ cõſentiat
⁊ ẽconuerſo. Dummodo tñ ei nõ ꝓſtitit
fidem cõtrahendi viuẽte vxore. nec ma
chinatus ſit in mortem vxoris. e. c. Ue
niens.

Adulterium ẽ maximũ crimẽ. xxxij. q. vij
Quid in omnibꝫ. Et puniť pena mortꝭ.
extra de furtis. c. j. et habeť gloſa. xxxij.
q. vij. vbi. ſ̄.

Adultere que ꝓles in adulterio ſuſcepit
nõ negeť penitẽtia. etiã ſi ꝓles ſuccedat
in hereditatẽ. Extra de ꝓ. ⁊ re. c. officij

Adulteriũ ſeparat matrimoniũ q̃ ad co
pulam cõiugalẽ. non aũt ad vinclm̃ ma
trimoniale. Unñ illo viuẽte neuter pt al
teri nubere. Extra vt lite nõ ↄteſt. c. Ad
ſ. ⁊ de eo q̇ duxit. c. Ex lrãꝝ.

Adulteriũ nõ cõmittis ſuã credẽs dũ ali
am cognoſcit. xxxiiij. q. j. Si virgo. ⁊. c.
In lectum.

Affectum. deus penſat non fa
cti q̃ntitatẽ. vñ ex hi
laritate vn⁹ pš. rã de conſe. di. v. Nõ
mediocriter. Ieronym⁹.

Affectus animi tm̃ ſunt voces ad aures

dei. diſt. xxxiiij. Sedulo. Auguſti. de ca
thecizandis rudib9. Hinc dicit. non cla
mor ſed amor ſonat. ⁊c.

Affinitas contrahit ſolum inter
contrahentē ⁊ conſan
guineos coniugis. non autē inter cōſan
guineos vtriuſq3. Unde pater ⁊ fili9 poſ
ſunt habere matrē ⁊ filiam. extra de con
ſangui. c. Qꝛ ſuper his.

Affinitas ſicut conſanguinitas impedit et
dirimit matrimoniū. xxxv. q. iij. Equali
ter. ⁊ infra. Solum tñ primū genus ē nūc
in ꝓhibitione alijs reuocatis. extra de cō
ſang. ⁊ affi. c. Non debet. ſed ⁊ illud ſolū
vſq3 ad quartū gradum incluſiue ꝓhibe
tur. eo. c. Qꝛ ſuper his. Si tñ in q̄rto ḡ
du reperiunt̄ ꝯtraxiſſe: nō ſeparent̄. xxxv.
q. ij. De ꝓpinquis. c. Et hoc quoq3.

Affinitas contrahit ꝑ coitum fornicariū
ſicut per legitimū. Extra de eo qui cog.
ca. Diſcretiōe. nō tamen polluto e extra
ordinaria. xxxv. q. iij. Extraordinaria

Affinitas ſuperueniens dirimit ſponſalia
de futuro. extra de conſangui. ⁊ affi. ⁊. c.
Super eo.

Affinitas poſt matrimoniū contractum
ſuperueniens nō debet nocere innocenti.
Extra de eo qui cog. c. Tue fraternitatis

Afflictio non debet addi afflictis.
vij. q. j. Cum percuſſio.
Gregorius ad candidum. extra de cleri
co egrotā. c. Ex parte.

Alchimaticum aurū vel ar
gentū facien
tes. mādantes. vendētes. vel ſcient' emē
tes laici ſunt infames. clerici ꝑuati bñfi
cijs obtentis. ⁊ inhabiles ad obtinenda.
Extrauā. Johan. xxij que icipit. Spō
dent quas non habent.

Aleis et taxillis clerici non ludant.
nec aſſiſtāt ludentibus. de vi
ta ⁊ honeſta. cleri. c. Clerici officia

Aliena poſſidet qui ſuperflua retinet
diſ. xlij. c. j. §. Ordinādus.

Alienā rem iniuſte detinere ad ſalutē nō
multū differt a rapina. extra de reſti. ſpo
lia. c. Sepe contingit.

Alienatus a mente nō pōt religionē ꝓfi
teri. extra ð regu. trāſ. ad reli. c. ſicut tenor.

Alienatio ꝑpetua rerum eccl'ie omiſſo ſo
lenni tractatu ⁊ ſine rationabili cā non
valet. de rebus eccleſie nō alie. c. Dudū
libro. vj.

Albugo ī oculo ſignificat arrogā
tiā q̄ a luce ſuperne clari
tatis excecat. di. xlix. Hic etenī. Grego
rius in paſtorali.

Allegans emptiōis ꝑuilegiū te
netur īfra tps ꝑ ordia
rium ſtatutum illud corā ꝑſonis idone
is oſtendere. Si allegat ꝓſcriptōem ex
emptōis: ſolum tenet eodē modo fidem
ꝓſcriptionis facere. Si vtrūq3 allegat:
tunc ꝑuilegiū oſtendat vt ꝑus. qḋ ſi nō
ſufficit. dat tamē cauſam ꝓſcribendi: te
netur vt. ſ. ꝓſcriptionē q̄dragīta anno
rū ꝓbare. ordinari9 tamē ipum in poſſeſ
ſione nō turbet pendente hmōi ꝓbatiōe
Si vero hmōi allegata vt. ſ. nō ſuffici
ant: poteſt ordinarius vti iure ſuo dōec
de exemptione plenā fidem fecerit. de ꝑ
uilegijs. c. Cum ꝑſone. li. vi.

Allegās nullitatē excōmunicatōis pen
dente probatione euitet̄ in iudicijs. ſed
nō extra. de ſen. exco. c. Solet. li. vi.

Alleluia in nouo teſtamento an
geli decantauerūt. ⁊ Glo
ria in excelſis. de con. diſt. j. Hi duo.

Alleluia et gloria in excelſ. quare nō ſem
per cantantur. Infra. Gloria in excel
ſis.

Altare non erigitur niſi de licentia
epiſcopi. Et fingens conſe
cratum cum nō ſit. ſi eſt ſacerdos degra
detur. laicus excommunicetur. de con
ſe. diſtin. j. Nullus

Altaris ꝯſecratio. infra. Eccīa vl' altare.

Altare ſi mutatum vel enormit' ꝯfractum
fuerit. lapis ſigillum continēs conſecra
tur. non autē eccleſia. Si modicum ad
datur nō ꝯſecratū conſecrato: trahit ad
conſecratum. extra de conſe. eccle. vel al
tar. c. Quod in dubijs. c. Ad hec. c. Li
gneis. infra. Eccleſia debet.

Altare ignoto deo paul9 athenis īuenit.
⁊ xpm ꝑdicauit. di. xxxvij. Legim9. i gl.

Altari viatico poſſunt epiſcopi vbiq3 ce
lebrare. ita tamē q' interdictum ſeruent
de ꝑuile. c. Quoniā. li. vj.

Altario ſeruiens de ipo viuat vel etiā ſan
ctuario. aut euangeliū nunciās viuat de
euangelio. j. q. ij. Sacerdos. xij. q. ij. ca

ritatem.c. Eccleſiaſticis.xiij.que.j. Eccleſias.§. Quia ergo.extra de preben.c. Cum ſcḋm apl'm.

Altaria plura poſſunt conſecrari ſimul i eadē eccleſia.ex.de conſe.ec.c. Cum ſis.

Amatores dei veri qui ſint. de pe.diſt.ij. Caritas.

Amari debet corpus noſtrum. ita vt neceſſitati eius conſulamus ⁊ agamus q̄tenꝰ et ipum ſpiritui ordinate ſubiectū ad perpetuā incorruptionē perueniat. de pe.di.ij. Caritas.§. Itē corpus noſtrū.

Amandus non eſt mundus.ſed contemnendus.c.§. Ordinem dilectionis illi peruertunt.

Amator huius ſeculi dei inimicus ē. nec deum diligere poteſt vel bonos.xxiij.iiij §. Ex his.

Amatores mūdi p terrenis libēt mlta patiuntur.pro deo nihil.di.xlvij.c. Omnes ſeculi.

Amat filium vel ſeruum qui cedit vel corripit non qui parcit.xxiij.q.v. Non putes. Auguſtinus ſup epl'am Johis.

Ambitio periculoſa.diſ.xlviij. Sicut.diſtin.l. De his clericis.

Ambientes officia debent repelli.⁊ fugientes attrahi.j.q.j. Nullus itaq3.7.q.vj. Sicut

Anathema ſignificat maiorez excōmunicationē gloſa.xj.q.iij. Si inimicus.

Anathematis vel excōicationis pena prohibitum: eſt ſententie ferende commiatio.ſecus ſi prohibetur ſub anathemate tunc eſt lata.extra de iure patro.ca. Relatum.ij.

Anathematizate ſunt quedā obſeruātie: ſpeciē virtutis preferentes.nō q̄ reprobet religio.ſed q̄: ſimpliciter ambulātes damnabāt introducentes p̄cepta noua cōtra ſcripturas ſacras et canones. diſ.xxx.per totū. Vide de ſingulis i ſuis vocabulis.

Ancillam ducens neſcius pt eaz poſtea dimittere :niſi cognoſcat eaz poſtq̄ ſciuerit. Extra de coniug.ſer.c. Propoſuit.

Angeli creati ſunt oēs boni et in caritate.ſed pſeuerantiam nō oēs acceperunt Vnde p̄mo celum.id eſt angeli.poſtea firmamentū creatuz legitur.de peni.diſti.ij. Citius.§. Quod vero. Gregorius.

Angelorum nouem ordines deſcribunt nouē lapidibꝰ. Ezech.xxviij.ſcz.āge. archan.thro.domi.p̄nci.pote. virtu. che. ſeraphin.de pe.diſt.ij. Principiū.§. Nouem. Grego.in moral'.li.xxxij.

Angeli duos hymnos cantauerūt in nouo teſtamē. ſcz Glīa in excelſis. ⁊ Alleluia.de con.diſt.j. Hi duo.

Anima rational' p ſe eſt forma corporis humani.cōtrarium aſſerens hereticus cenſet. de ſum.trini. et fide ca.c. Unico.§. Porro.in cle. Et de ptibus anime.infra. Ratio.

Anima creando infundit. ⁊ infundendo creat.xxxij.q.ij. [illegible].in glo.

Anima pulchre depicta eſt ā deo: habēs in ſe virtutū gratiā renitentē:ſplendorē q3 pietatis.in qua et ſplendor glorie:et paterne imago ſubſtantie. Hanc pulcritudinē adam lapſus depoſuit.de pe.di.ij. Illa anima. Ambro.in Examerō.

Anime vita eſt deꝰ.de pe.di.j. Si anḡs.

Animaꝝ exutarū alique ſunt valde bone pro quibꝰ ſuffragia ſunt gratiarū actōes Alie valde male:tunc ſunt viuoꝝ conſolationes. Alie mediocriter bone.p illis ſunt propiciatōnes. Alie mediocriť male.et illis ſunt damnationis forſitā alleuiatōnes. Et ſcḋm hoc vſq3 ad extremuz iudicium etiā abditis receptaculis detinent. Proſunt igiť illis ſuffragia qui vt prodeſſent eis h in vita meruerūt.xiij.q.ij. Tempus. Augꝰ.in Enche.

Anime defunctoꝝ [illegible] oblatōnibꝰ ſacerdotum. p̄cibus ſanctoꝝ. elemoſynis caroruz. ieiunijs cognatoꝝ.c.c. Anime. Gregorius.iiij.dyalo.

Animabus omnibꝰ vna miſſa vel pſalmꝰ dicta prodeſt tantū ac ſi pro ſingul' tota diceret qn̄ ſcilz vna p omnibus cū hilaritate:ſed p ſingulis cū anxietate dicit. de conſe.diſ.v. Non mediocriter. Jeronymus.gloſa. vel tantū valet dicēti pro omnibus cum hilaritate.

Anime exute qualia ſciant. Infra. Mortui beati.

Animus impiorum recētioribꝰ factiſ tur-

bulentius excitat̃. xxiiij. q. v. Pena.

Anime vni⁹ pditõ innumerabiliũ moꝛs coꝛpoꝝ nõ põt cõparari. xxiiij. q. iij. Si habes. Aug⁹. ad auxiliũ epm. ar. q᷑ aĩa multo pcioſioꝛ eſt coꝛpe. ſed coꝛpus pcioſius eſt bonis tpalibus. diſt. xxxviij. ſedulo. tñ melius. xij. q. j. Precipim⁹. q. ij. Aurum.

Anulus ſignificat mutuũ amoꝛe et fidem coniugalẽ eẽ ſeruandã. ꝛ vt eodẽ pignoꝛe eoꝝ coꝛda iungant̃. ideo q̃rto digito inſerit̃. qꝛ i eo vena quedã vt fert̃ ſanguinis ad coꝛvſqꝫ pueniat. Iſidoꝛ⁹ li. ij. de offi. c. xvi. ꝛ. xxx. q. v. Femine. ꝛ e. glo. c. Frates.

Anulos clerici nõ poꝛtent niſi quibus ex officio incũbit. extra de vi. ꝛ hone. cle. c. Clerici officis.

Annus probatiõis minoꝛennis religionẽ intrantis eſt quĩtuſdecimus. ve regu. ꝛ trãſ. ad reli. c. Is qui. e. c. Bñficiũ. in glo. v. pbatõis. l. vi.

Antichꝛiſtus vt ſibi iudeos ꝛ xpiãos attrahat vtroꝛũqꝫ ſabbata cuſtodiet. de cõſe. diſt. iij. Peruenit.

Antixpi eſt quicunqꝫ nõ eſt xpi. xxiiij. q. j. Quoniam. Jeronymus.

Apparuit xps in ſpecie peregrini ſimulans ſe longius ire. quia p fidẽ peregrinus erat in coꝛdib⁹ diſcipuloꝝ. j. q. j. Qđ quidã. §. Itẽ domin⁹.

Appellare oib⁹ liberũ ẽ nec pbibere q̇s vꝫ appellãtẽ ij. q. vi. c. oĩs oppſſ⁹. ꝛ qñ ꝛ qñ ñ. e. gl. i pn.

Appellanti cauſa dilatõis vtrum ſit remedium dandũ. ij. q. vi. per totum.

Appellatio general' ſup oĩ cã nõ valet. Extra de appel. c. Int̃ cetera. c. Conſuluit

Appellatõm in q̇bus cauſis ſit neceſſe interponere. ij. q. vi. Si q̇s. §. Foiatões Et cauſe ꝛ perſone quaꝝ appellatio non admittit̃. e. §. Sunt etiam.

Appellatõis remedio ſublato in cauſis eccleſiaſticis ſic appellationi ita recuſatõi nõ eſt deferendũ aliquatenus. niſi cã rõnabilis aſſignet̃. extra de appel. ca. Sup eo. infra. Appellatõe poſtpoſita.

Appellationẽ obijcere nõ põt qui appellationi nõ defert. c. Cũ ſit. ꝛ. c. Conſtitu.

Appellationi p quacũqꝫ levi ſicut p magna cauſa eſt deferendũ. e. c. De appellatõib⁹.

Appellare nõ audens pꝑter metum appellaſſe iudicat̃. dũmodo infra tps appellationis coꝛã iudice a quo voluerat appellare vl' ſi eũ habere nequit in pſentia bonoꝛũ viroꝝ ꝯteſtatiõe ſup h' ꝓpoſita cauſas expſſit. extra de appella. c. Si iuſtus

Appellare pt vtraqꝫ ps ab eadeꝫ ſentẽtia. extra de excep. c. Significauerũt.

Appellare põt pcuratoꝛ ſed nõ pſequi ſ appellatõem cõpelli põt inuitus. extra de pcura. c. Non iniuſte.

Appellatio fruſtratoꝛia non admittit̃ hodie. niſi rõnabilis cauſa ſubſit. Extra đ appella. c. Ut debitus.

Appellare nõ poſſũt ſubditi ꝯtra diſciplinã ecclaſticaꝫ: niſi iniuſte grauarẽt̃. e. c. Repꝛehenſibilis.

Appellatio a correctõe admittit̃ ſi platus modũ exceſſit. alS non. e. c. De pꝛioꝛe

Appellantes religioſi cõtra platos ſuos: nihilomin⁹ ſunt ſm ſtatuta oꝛdis coꝛrigẽdi. extra de appel. c. Ad noſtram.

Appellare non poſſunt vſurarij qñ ſup reſtitutõe vſuraꝝ ꝯueniunt̃. extra đ vſu. c. Quã perniciosum.

Appellatio facta ꝯtra leges vel canones nõ eſt admittẽda. extra de appe. c. ꝯſuluit.

Appellatõis remedium non eſt inſtitutũ ad defenſionẽ iniquitatis. ſed innocentie. e. c. Cum ſpeciali.

Appellatõi detinentis vxoꝛẽ alteri⁹ manifeſte vel manus in clericũ publice inijcientis nõ eſt deferendũ. e. c. Conſuluit. Simil' qui poſt legitimã appellationẽ aduerſariũ ſpoliauit. eo. c. An ſit.

Appellatio in crimine notoꝛio nõ admittitur. e. c. Peruenit. j. c. Conſuluit. audiditur tñ appellatõ poſt ſniam diffinitiuã ſup notoꝛio de quo quis cõuictus vl' in iure ꝯfeſſus eſt. vt ſupioꝛ pꝛohibeat ne ſententia mandet̃ executõi poſt appellatioꝫ đ appel. c. Romana. c. Cõcertatõi. li. vi

Appellans ſi ſit raptoꝛ vel violentus detentoꝛ aliene rei auditur i iudicio eccleſiaſtico. niſi ſit manifeſt⁹ raptoꝛ vel foꝛnicatoꝛ. ex. de appel. c. Cum ſit romana

Appellationi inimici ꝯtra inimicum non eſt deferendum. extra de accu. c. Meminimus.

Appellare pôt excõicatus. extra de appella. c. Peruenit. primo.

Appellare poteſt citatus ad locum nõ tutum. c. c. Ex parte tua.

Appellare ter ſup ea cauſa non licet. eo. c. Sua nobis.

Appellare poſt tres ſententias ſuper eadem cauſa nõ lʒ. infra. Sentẽtias tres.

Appellationis remediũ infra decendiũ interponi debet: tam poſt diffinitiuã q̃ʒ interlocutoriã ſententiã. ij. q. vi. c. Anteriorum. Alioquin ſententia tranſit in rẽ iudicatam. ⁊ denegatur aditus appellãdi. extra de ſententia ⁊ re. c. Quod ad conſultationẽ. de appella. c. Romana. li. vj. Etiã ſi ſnĩa fuerit ꝯditionalis. ij. q. vj. Biduũ.

Appellans etiam extra iudiciũ debet infra idem tempus. i. decendium a noticia grauaminis appellare. alioquin non auditur p remedium appellatõnis. auditur tamen per remediũ iuris ꝯmunis. de appella. c. Concertationi. li. vi. Et computant dies decem pro appellatõne. ⁊. xxx. dies pro inſinuatione ſiue petitõe aploꝝ. glo. c. c. Ab eo. ꝟ. Triginta. li. vi. Et includit decimus dies in eis. Glo. ij. q. vi. c. Anteriorum.

Appellans petat infra triginta dies apoſtolos inſtanter. qđ ſi nõ fecerit appellationi renunciauit. de appellat. vt infra. c. Ab eo. li. vi. Et c. Quauis in cle. Et iudex tenet etiã irrequiſitus dare. glo. ij. q. vi. Poſt appellationẽ. Si vero iudex rite requiſitus dare noluerit in termino ab eo prefixo. vel ſi ſe daturũ dicit nullo termino tamẽ pfixo: tunc perinde eſt ac ſi expreſſe denegaſſet. tunc põt appellãs proſequi appellationẽ. De appel. c. Quauis in cle. Et proceſſus vlteriores iudicis illius ſunt irriti. c. c. Ab eo. li. vi. Debent autẽ peti apoſtoli inſtanter. Gloſa. e. ꝟ. Inſtanter. Si in ipo actor appellandi petit apoſtolos: debent ipos iterũ petere. hec glo. Et ſufficit vno contextu ſepius et inſtanter petere. Et ſi non petierit vel oblatos non receperit: appellationi renunciauit. c. c. Quamuis. in cle.

Appellans intra vel extra iudicium: debʒ infra annum a die interpoſitionis eaꝫ pſequi: iuſto impedimento ceſſante. alioquin cenſetur renunciaſſe. De appella. c. Sicut appellationem. in cle. Conceditur tamen ex cauſa biennium. niſi iudex a quo appellat attentis circũſtantijs tẽpus aliter moderetur. quo neglecto: tenet ſentẽtia ⁊ appellans non audiet ſi vlterius appellet. extra eo. c. Cuʒ ſit romana. c. Oblate. Et poteſt terminus predictus tam a iudice q̃ʒ ab appellante abbreuiari. ſed non prolõgari. c. c. Oblate.

Appellationem infra dictũ tempus nõ pſequens: condemnatur in expenſis. Extra de reſcri. c. Ex parte. Item ſi proſeq̃ contempſerit per ſe vel per procuratorẽ inſtructum: procedit contra eum tanq̃ʒ contumacem tam in expenſis q̃ʒ in cauſa appellationis. de appella. c. Cordi nobis eſt. c. Licet. li. vi.

Appellantem ⁊ recedentem non oportet iudex appellat⁹ ſi procedere voluerit iterũ citare. quia facto iam teſtatur ſe corã eo nolle litigare niſi appellationi renunciet. de dolo. c. Eum qui. li. vi. gloſa. intelligitur de appellatione fruſtratoria.

Appellationis tempus nõ currit ei qui p impotentiam fuit a proſecutione impeditus. extra de appella. c. Ex ratiõe. Similiter non currit q̃ʒdiu differt de ꝯſenſu partium. niſi ꝓpter periculũ dilatiõis iudex aliter mandaret. c. c. Quamdiu. ĩ cle. Etiam poſtea tangitur ibi. Appellatio propter impotentiam.

Appellationi quis libere poteſt reſignare ij. q. vi. Si quis. §. Si vero.

Appellationi renunciat quis tacite per factum contrarium. extra de offi. delegati. c. Gratum.

Appellationis vocabulo et ſimplicitate omiſſo. ſed loco ipius expreſſo q̃ ſe ⁊ ſua quis tuitioni pape ſubijcit: non debet ſine cauſe cognitione condemnari. extra de appella. c. Ad audientiam.

Appellationem ſufficit ſcriptis dare iudici: nec oportet q̃ coram eo legatur. eo. c. Appellatio. li. vj.

Appellationis forma ante vel poſt ſententiam et apoſtolorum ⁊ litterarũ forma habetur. ij. q. vj. Poſt appellationem ⁊ appellatione interpoſita. §. forma.

Appellans ad papam ſuper ſententia interlocutoria intra vel extra iudiciuꝫ: appellet in ſcriptis: cauſamq̃ʒ exprimat ac a-

poſtolos petat. et ſi appellatus petit: pn-
cipales debent ſuper pncipali papā ac-
cedere per ſe vel procuratorem. hec nō
obſeruans reputatur non appellās: ꝛ cō
damnatur in expenſis. Similiter appel
lans hec non obſeruans vt contra con-
tumacem in expenſis ꝛ cauſa cōtra eum
proceditur. per hoc tamē in appellatio-
nibus a diffinitiua nihil imutat̃. de ap-
pel. c. Cordi. li. vj.

Appellans propter grauamē aliquod: nō
tenetur coram iudice appellato infra ter
minum ab eo prefixū ad docendū grua-
men vel audiendum reuocatōnē graua
minis tanq̃ iudice comparere. ſed ad h
tm̄ vt reuocationem grauaminis ab eo
audiat. Et ſi īfra terminū hoc reuocet cū
effectu: ꝛ ille non comparuerit poteſt iu
dex ille libere ī cauſa procedere. e. c. Si
a iudice. libro. vi.

Appellantes contra electionē poſtulatio
nem vel prouiſionem in inſtrumento ex-
primat omnia obijcienda contra formā
vel perſonam. ꝛ iurēt ſe credere illa vera
eſſe: ꝛ ea poſſe probare. ſup nō expreſſis
non audiantur niſi de nouō emergāt vl
ſuperueniat probandi facultas. ſup quo
etiam iurent. de appellati. c. Ut circa. li.
vj. Si diſiunctiue iurauerint non audi
untur. ſcʒ dicendo. Credere ea eſſe vera
vel que ſufficere poſſint ex eis. e. c. Is q.
li. vj. et ſi predicta non ſeruet non audit
etiam ſuper expreſſis. e. c. Qui contra. li
bro. vj. ꝛ cum vt ſupra opponitur et ap-
pellatum fuerit. debent omēs quorū in
tereſt per ſe vel procuratores infra men-
ſem iter arripere ad papam. ꝛ poſt aduē
tum vnius partis expectatis viginti
diebus procedatur. non obſtante abſen
tia cuiuſcunq̃: ꝛ opponētes ſi non pbēt
condemnantur parti in expenſis ſi ī for-
mam obiecerunt. Si vero in perſonā et
non probant: triennio ſunt ſuſpenſi a be-
neficio. ꝛ ſi hoc triennio ſe temerarie in-
geſſerint: erunt perpetuo ipo iure priua
ti. niſi conſtet eos nō fuiſſe calumnioſos
de electio. c. Statuimus libro. vj. et in-
telligitur de beneficijs que habet in ec-
cleſia contra quam offendit. e. c. Ab eo
libro. vj. Predicta tamen forma ſolū ha
bet locum cum extra iudicium appella-
tur. Quia iura antiqua extra eo. ca. Ut
debitus: debent intra iudicium obſerua
ri. eo. c. Conſtitutio felicis. libro. vj. Pē
dente vero appellatione predicta nō va
let confirmatio ordinarij. eo. c. Si poſt
q̃. libro. vj. Infra. Electio eccleſie ca-
thedralis. predicta tamen cōſtitutio nō
habet locum cum appellans ius ſuū vl
eccleſie directe proſequitur. ſed cum de-
fectus vel crimina in formam vel per-
ſonam obijciunt. Et ſi circūſtantias de
fectuum non ſpecificat ſuper illis nō au
ditur: etiam ſi iuret illos de nouo didi-
ciſſe: et in eadē cauſa non auditur alius
ſuperueniens non appellans: ſi quē pro-
ſequitur. poteſt tamen aſſiſtere appellan
ti. Auditur autem pro intereſſe proprio
agens. eodē. ca. Conſtitutionem. in cle.
Et licet omiſſio forme repellat appellan
tem a probatōne: non tamen infirmat p
bationem ſuper alias legitime factaʒ. e.
§. vltimo.

Appellans talis non ſeruans formam p̄-
dictam renunciat appellatōni nec proſe
quitur obiecta aut alia per viam quere-
le. niſi in caſibus inibi exceptis. de elec.
ca. Conſtitutōnem. §. Ceterum. in cle.
Infra. Opponentes.

Appellans intra vel extra iudiciū deuol
uit cauſas electionū epiſcoporum et ſu-
periorum ad papam duʒ in ſcriptis et p
cauſa probabili fuerit interiecta. alīs nō.
et poſſunt partes ſine prauitate ab ea re
cedere priuſq̃ fuerit pape p̄ſentata. Iu-
dices tamen inferiores inquirāt an pra
uitas interuenerit. quam ſi repererit de
cauſa non cognoſcant. ſed ſtatuant par-
tibus terminum: quo cum actis ꝛ muni
mentis ad papam veniant. de electio. c.
Quamuis. libro. vj. Si autem iudices
illi ſine inquiſitione p̄dicta ad confirma
tionem vel conſecratōnem electi proce-
dant: irritum eſt. ꝛ ipi ordinarij ſunt ſu
ſpenſi per annum a confirmatōne et cō-
ſecratōne epiſcoporum. eo. c. Prouida.
libro. vj.

Appellatio pape quādo dicatur interpo
ſita. ſupra pro[illegible]. ꝛ infra. Electionis
prouiſionis.

Appellans aliam cauſam poteſt exprime
re coram iudice appellationis ꝛ aliā co-

ram iudice a quo appellat. Extra de ap
pella.c. Conſtitutis.

Appellari debet gradati nullo medio iu-
dice intermiſſo: niſi ad papam immedia
te appelletur. extra.e.c. Dilecti filij.ſcdo.

Appellari poſſe ad papam medijs preter
miſſis priuilegium eſt apoſtolicuȝ. extra
de priuileg. Antiqua.

Appellatio a ciuili iudice ad papam non
tenet. niſi ſint tpali iuriſdictiōi pa. ſubie
cti. extra de appella.c. Si duobus.

Appellare nō licet ad ſuperiorē iudicē an
te ſententiā diffinitiuā ei qui cōuenitur
coram iudice idoneo: niſi ex cauſa ratio
nabili. etiam ſi dicat q ad ſuperiorem
nuncios miſerit vel litteras impetraue
rit priuſq delegato aſſignate fuerint. ex
tra.e.c. Ut debitus.

Appellari non poteſt a iudicē in quem ꝗs
conſenſit. ij.q.vi. A iudicibus. extra de of
ficio dele.c. Super queſtionū. Glo.c.a
iudicibus. Poteſt tamen ab eius iniq ſen
tentia appellari. Similiter ſi de com-
muni conſenſu ſint electi: nō tamē vt ar-
bitri. niſi appellatione remota.

Appellari oportet ab arbitris iuris ad pa-
pam. de offi. iudi. dele.c. Is cui.li.vi.

Appellari oportet ad papā a ſubdelega-
to ſi delegatus ſit excōmunicatus vl' mor
tuus: ꝛ in ſubdelegando reſeruauit ſibi ali
quā iuriſdictionem. vel ſi papa delegās
nomen eius proprium nō expreſſit. De
offi. ꝛ pote. dele.c. Si is cui.li.vi.

Appellari debet ſemp a ſubdelegato ad p
mum delegantē quando ipſe delegando
nō cōmiſerat in totū vices ſuas. Simi-
liter in alijs caſibus quibus delegatus ne-
gatur habere iuriſdictionem. eo.ca. Si
a ſubdelegato.li.vi.

Appellatur ſemper ad delegatū a ſubde-
legato ſi vſq ad reuocationē commiſit.
vel alias ſibi aliquid iuriſdictōnis reſer
uauit etiam poſt ſententiā. de offi. dele.
ca. Si delegatus.li.vi. Iuxta tamē ex-
ceptiones pdictas in duobus. §. pcedē-
tibus.

Appellat a ſubdelegato ad delegatuȝ niſi
ad papā ſi delegatus partē cauſe com-
miſit que appellatione remota ſibi fuiſſ
cōmiſſa. extra eo.c. Sup queſtionum.

Appellari nō debet a delegato ad cōdele
gatum. ſed ad pmū delegantē.e.li.vi.c.
Si duo.

Appellari nō debet ab officiali ad epiſco-
pum. ſed ad archiepm. de appella.c. Ro
mana.li.vi. Et ꝯſuetudo alia reprobat
de ꝯſue.c. Non putamus.li.vi.

Appellari debet a ſbdito epi ad epiſcopū
nō ad archiepm. niſi ꝯſuetudo aliud ha
beat. de appel.c. Romana.li.vi.

Appellari de iure debȝ ab epiſcopo ad ar
chiepm in cauſis in quibus habent iuriſ-
dictionē tpalem. niſi ſpeciale ius aliō in
ducat. Ibidem.

Appellari nō poteſt ad epm a collatōe be
neficij cui ipſe vt platus interfuit nec ſi
vt canonicus. ſed ad ſuum ſuperiorem ap
pellet. de appella.c. Et collatōe.li.vi.

Appellatiōis cauſam ad epm interpoſite
archiepiſcopus alijs nō cōmittat nec p
tes citet niſi in appellatōe ſit cauſa pba-
bilis expreſſa.e.c. Romana.li.vi.

Appellatio ſi neget ad archiepiſcopuȝ fa-
cta: nō debet archiepiſcopus inhibere iu-
dicem pncipalis cauſe: donec de deuo-
lutione ad ipm facta cōſtiterit. Simili-
ter etiā ſi pponatur appellatio ad ipm iniu-
ſte fuiſſe ante ſententiā interpoſita. niſi p-
us recepta appellatōe incipiat de verita-
te cauſe cognoſcere.e.c. Romana.li.vi.

Appellatōe poſt diffinitiuā legitime iter-
iecta iudex appellationis ſtatim reuocet
omnia innouata p pncipalē iudicē poſt
dictā ſententiā. Etiā ſi fuiſſent ante appel
latōem innouata.e.c. Non ſolum li.vi.
Nihil enim poſt appellatōem huiuſmodi
eſt innouandū. extra de appel.c. Dilectis
filijs.

Appellatio tamen huiuſmodi nō reuocat
excōmunicationē medio tempore añ in
terpoſitionē latam. Unde neceſſaria eſt
abſolutio: quāuis nō debuit ferri. ꝺ ſen-
ten.ex.c. Venerabilibus.li.vi. ꝛ latius in
glo.c. Porro. §. Appellatum.

Appellatione vt ſupra poſt diffinitiuā in-
terpoſita ſi aliquid innouatuȝ fuerit pius
inhibitionem: non poteſt archiepiſcopus
tamen exercere iuriſdictionē ſuam i cau-
ſa ad eum per appellationem huiuſmo-
di deuolutam in tertiam perſonam ali-
quid innouātem. nec poteſt reuocare cē
ſuram in appellantem ab epiſcopo latā.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

niſi vocatis partibꝫ de cauſa legitime co
gnita. de appel. c. Romana. li. vj.
Appellatio poſt diffinitiuā ad archiepm
ſi dicatur interpoſita in caſu prohibito:
poteſt archiepus ſi iam ceperit de cau-
ſa cognoſcere ꝓhibere iudicē ꝑncipalē
ne ſententia demandetur executiōi. Ibidē.
Appellatiōe ante diffinitiuā interpoſita
a iudice appellatōis cognita ꝟitate cau
ſe ac inhibitione facta: quicqd poſtea ſꝫ
non ante fuerit per aliū iudicem attēpta
tū debet a iudice appellatōnis reuocari.
e. c. Non ſolum. li. vj.
Appellans nō eximit per iudicem appella
tionis a ſuo epiſcopo in aliis cauſis. De
appel. Roma. li. vj.
Appellatio ſi ab archiepo fuerit ꝓnūciā
ta male interpoſita ante ſententiā diffi-
nitiuā debet cauſa ſtatim remitti ad epi
ſcopū. e. c. Romana. Dūmodo tamē ipe
non detulit appellatōni. Si vero detu
lit: non eſt neceſſariū remittere. ⁊ condē
netur in expenſis. In appellatōnibꝫ autē
poſt ſententiam diffinitiuā ſeruentur iura
antiqua. e. c. Cum appellatōibꝫ. li. vj.
Appellatōne a diffinitiuā interpoſita po
teſt reuocari interlocutoria ꝑncipali ꝑ-
iudicans negocio. alias non. eo. c. Licꝫ.
libro. vj.
Appellans iniuſte condemnatur parti in ex
penſis. extra de teſti. ⁊ atteſta. c. Signi-
ficauerūt. ⁊ ſupra. Appellatio ſi ab archi
epiſcopo.
Appellatōnis ꝓceſſus de archiepis datꝰ
intelligitur etiā de aliis iudicibꝫ ceteris
paribus. Gloſa. de appella. c. Romana.
li. vj. ver. Licet.
Appellationis cauſam vſqꝫ huc.
Appellans ante diffinitiuam ſniam: ſi iu-
dex eo abſente ſententiā ferat: poteſt ille
nihilominus infra tempus debitū etiā
ab eadem appellare niſi prima appellatō
manifeſte fuerit friuola. de dolo ⁊ ↄtu.
c. Si ante. in cle.
Appellatōnis forma ſeruanda in electio-
nibꝫ monialiū fiat vt. s. Appellantes cō
tra electionē. ⁊c. Ita ꝙ moniales electe
vel appellantes nullo modo veniant ad
curiā: vel etiā ille contra quos appellatum
fuerit. ſed ꝓcuratores bn̄ inſtructos mit
tant. iuxta. c. Cupientes. vt infra. Con

firmatōes cathedraliū. alꝭ penas inibi
ipo iure incurrūt. de ele. c. Indēnitatibꝫ
li. vj. §. Porro.
Appellatōis terminū ꝑueniens ſi litteras
tacita veritate impetrauit illis careat. ⁊
penā contumacie nō euadat. extra d̄ ap
pel. c. Sepe. c. Ex inſinuatōe.
Appellare ante ſententiā niſi in caſibꝫ: le-
ges prohibent. e. c. Sup eo.
Appellans ante ſententiā poſt litē ingreſ
ſum cogitur ſtare iudicio eius ad quē ap
pellauit. e. c. Cum ſit romana.
Appellans poſtquā iurauit ſtare iudicio ec
cleſie cōpellatur a iudice vel vt ſeruet iura
mentū vel infra qdraginta dies arripi-
at iter ad proſequēdū appellatōem. eo. c.
Ad hec. tertio.
Appellantē pōt iudex vel epus a q̄ appel-
lauit cōpellere ad ꝓſequendū: vel ꝙ co-
rā ſe pareat iuris eqtati. Extra de appel
la. c. Ad hec. tertio.
Appellantē ꝑ vna cauſa nō debet iudex a
q̄ appellauit cōpellere ad reſpōdendum
ſup aliis: licet in illis nō minꝰ teneatur re-
ſpōdere: niſi ꝑ crimine adeo graui ⁊ ma
nifeſto ꝙ ſit ipo actu merito condemnā
dus. e. c. Propoſuit.
Appellātibꝫ duobꝫ ſup vna cauſa vnuſ ad
papā alter ad iudicē. illoqꝫ ad papā non
cōparēte: ſi iudex ſit ↄ ad papā appel
laſſe neſciens fert ſniam excōicatōis ↄ ip-
ſum: tenet ſnia. extra de app. c. Si duobꝫ
Appellatōne legitime īterpoſita quicqd po
ſtea fit ↄ appellantē in ea cauſa ꝑiudicē
appellatū: debet a iudice appellatōis ir
ritū reuocari. e. c. Dilecti filii.
Appellari tertio a ſentētia diffinitiua nō
lꝫ. eo. c. Sua nobis.
Appellatiōe poſtpoſita vel remota vbi in
reſcripto continetur: intelligitur remoueri qli
bet appellatio q̄ a iure nō indulgetur expſ
ſe. Nā fruſtratoria appellatio etiā ſi nō ꝑ
hibeatur nō tn̄ impedit negociū. extra de
appel. c. Paſtoralꝭ. Itē glo. ꝟ. Expſſe. dic
ꝙ appellatio ſi ſit remota nihilominꝰ in-
dulgetur expſſe: ſi iudex denegat reſtituti-
onē ſpoliato. extra de reſti. ſpo. c. Ex cō
qſtione. Itē ſi nō vult admittere recuſa
tionē ↄſanguitatis. extra de appel. c. Po
ſtremo. Itē ſi nō facit exꝑmi res petitas
i libello. extra de appel. c. Significātibꝫ

Itē ſi citat ptes ad locū nō tutum. eo. c.
Ex pte. Itē ſi cogit ptes litigare coram
ſubdelegato ſuſpecto. extra de offi. dele
ga. c. Sup q̄ſtionū. i fine. Hec glo. Ho
die tamen ſiue in reſcripto appellatio ſit
remota ſiue nō: pōt nihilominꝰ appella
ri: qn̄ quis habet ⁊ ꝑtendit cām ꝓbabilē
talē vicȝ q̄ ſi ꝓbata foret deberet legitīa
reputari. Gloſa. ſiue ſit expſſa in iure ſi-
ue nō. Et debet iudex ſupioꝛ ſup appella
tiōe cognoſcere. extra de appel. c. Ut de
bitꝰ. Gloſa. ℣. Añ ſniam: in fine dic̄. Ita
ptȝ ꝙ remotio appellatōis q̄ ad ꝟitatem
nihil opat: ſed potiꝰ apponit ad cautelā.
qꝛ iniquū eſſet ꝙ aliq̄s euident̄ grauatꝰ nō
poſſet appellare qn̄ caſus ille in iure non
eſſet expſſus. ⁊ iō emanauit hec ꝯſtitutō
vbi cauet̄ ꝙ hn̄s ꝓbabilē cauſam. vt ſu-
pra ꝑtic. pōt appellare. Hec gloſa.

Appellāti ante diffinitiuā: nō lȝ niſi cau-
ſas in appellatōe noīatim expſſas pſeq̄.
⁊ ꝓceſſus ꝑmi iudicis nec iuſtificari. nec
impugnari pt: niſi ex actis coram eo. de
appel. c. Appellanti. in cle.

Appellatōis deſerte pſecutio nō impedit
quin ſnia iudicet̄ in rem iudicatā tranſ-
iuiſſe. e. c. Si appellatōem. in cle.

Appellās ſcd̄o a repulſiōe exceptōnis
ꝑemptorie ſuccūbens: nō audit̄ in cau-
ſa appellatōis a diffinitiua ſup eadē re-
pulſione. niſi fuiſſet repulſa. quia inepte
ꝓpoſita. e. c. Cum a repulſione. in cle.

Appellatio a pluribꝫ iudicibꝫ ſufficit co-
rā pluribus eoꝝ maioꝛi pte facta: ita tn̄ ꝙ
appellato terminꝰ ꝓfixus ⁊ terminꝰ de-
lationis ⁊ appellatōis legitime intimet̄.
de appel. c. Si a iudicibꝫ. in cle. glo. Si
duo ſint appellet corā illo quem habere
poteſt.

Appellatio impedit ſniam excōicatōnis
hoc modo latā. vt ſi infra viginti dies
nō ſatiſfeceris: ſcias te excōicatuȝ: ſuſpē
ſum: ſiue interdictum: ſi infra terminum
appellaueris. extra de appel. c. Preterea
requiſiſti.

Appellatio ſeq̄ns nō tollit cēſure ſenten
tiam eccl'iaſtice. ꝺ ſen. ex. c. Is qui. li. vi
Nec ſuſpendit effectū eius. in glo. ꝺ his
que vi. c. Abſolutōis. ℣. interdicti.

Appellatio ꝓpter impotentiā infra bien-
niū nō executa non ꝑiudicat appellanti
extra de appel. c. Ex ratione.

Appellatio fruſtratoria hodie non tenet
nec recipit̄: niſi cauſa rōnabilis in ea ex-
primatur. e. c. Ut debitus.

Appellatio facta contra leges vel cano-
nes nō eſt admittenda. extra eo. c. Con-
ſuluit. tertio.

Apoſtolos

qn̄ ⁊ quō appellans petat. ꝟ. appellās pe.

Apoſtoli illi dicunt̄ littere dimiſſorie q̄ a
iudice appellato mittunt̄ ad iudiceȝ ad
quē appellatur. ij. q. vi. Ab eo. de appel.
ca. Cordi. libro. vj.

Apoſtolos tenet̄ iudex dare. eo. c. Cordi.
li. vj. Et ſi nō dederit ⁊ ꝓceſſerit. niſi ap-
pellatōni fuerit renunciatū. eius pceſſ
irritus eſt. e. c. vj. ſup. Appellatōe. li. vj.

Apoſtoloꝝ locum tenent epi. diſt. lxviij.
Quoꝝ vices. Sacerdotes tenēt locuȝ
diſcipuloꝝ. ibidem. c. Quis.

Apoſtoli ſunt baſes militantis eccl'ie. de
ele. c. Fundamenta. li. vj.

Apoſtoli Petrus ⁊ Paulus omnibꝫ ꝑemi-
nent alijs. ij. q. vij. Beati.

Apl'ica ſedes ꝑ morte ꝺ reſcꝑ. ſi grō. li. vi.

Apoſtolicis viris nolle neceſſaria dare: ē
ſeipm condemnare. xvj. q. j. c. Apoſtoli-
cis. Ieronymus.

Appoſtata

nō ē qui ꝑ reiecto hitu vadit ad aliā religionē. extra de tem. ordi. c. Ex par.

Appoſtata ſacrū ordinē in appoſtaſia re-
cipiens nō pōt in eo. etiā cum redierit ⁊
penituerit. miniſtrare ſine diſpenſatōne
pape. extra de appoſtatis. c. Conſulta-
tioni. Et ſic ordinē recipiens efficit̄ irre-
gularis. extra de tempo. ordi. c. Ex pte.

Appoſtatas ⁊ eiectos plati ſolicite annu-
atim reqrant. ſalua ordinis diſciplina. ⁊
renitentes tandē excōmunicent et ex-
cōmunicatos denuncient donec humi-
liter reuertant̄. extra de regu. c. Ne reli-
gioſi. Sȝ reuerſis prelati neceſſaria mi-
niſtrent. Ibidem.

Appoſtata non eſt ipō facto de iure excō
municatus: niſi habitum reijciat. infra.
Excōmunicati.

Appoſtate qui ad reſumendū habitū nul
lo modo induci poſſunt: graui cuſtodie
carceris mancipent̄. extra de appoſta. c.
A nobis.

Approbari ab omnib9 debet qđ omnes tāgit. extra de tempo. ordi. c. Si archiepiſcopus. de offi. archi. c. Ad hoc.

Aqua cum vino trāſſubſtantiatur in ſanguinē. quia aqua: non flegma exiuit de latere xpi. ⁊ vtrū ipſa fuerit naturalis vł miraculoſa ignorat. extra de cele. c. Cum marthe. c. In q̄dam.

Aqua ſignificat populū. ſ. euchari. ma.

Aqua baptiſmi nō purgaret pctā: niſi cōtactu xpi eſſet ſanctificata. de conſe. di. iiij. Nunqȝ.

Aqua benedicta vel ſal auffert ſterilitatē humanarū rerū. coinquinatos ſctificat ⁊ purgat. bōa alia m̄ltiplicat. inſidias diaboli auertit. a fantaſmati vſutijſ hoīes ō fendit. de conſe. di. iij. Aquā.

Arbitri libertate non neceſſitate pcepti ſ̄mittunt. ō peni. di. vij. Nullus. ſ decret. Aug9. li. ō pe.

Arbitroꝝ duo genera quidā cōponūt inter partes ⁊ taliū arbitriū ſi fuerit iniquū reducendū eſt ad arbitriū boni viri. Alij eligunt ſub pena ⁊ illoꝝ arbitriū tenet licet ſit iniquū. Sed poteſt a ſuperiori retractari. extra de arbitris. c. Nō ſine. Et ſi per dolū tulerit ſententiā licz nō p appellatōem. pōt tamē per exceptōem retractari. Hec gloſa. ij. q. vj. A iudicib9.

Arbitri q̄ dicant. infra. Iudex alius.

Arbitriū nō tranſit ad ſucceſſorē. extra ō offi. dele. c. Uno delegan.

Arbitri duo ex trib9 arbitris ſi cōcurrūt in ſummā: tenet illoꝝ ſentētia. Si autē omnes diſcordāt: tenet ſententia illi9 q̄ in minori ſumma condemnauit. de arbitris. c. Si ex trib9. li. vi.

Arbitri duo p̄ſentes poſſunt pcedere examinando ⁊ diffiniendo ſi tertius noluerit intereſſe. circa iudices iura antiq obſeruent. e. c. vt q̄ſtionibus. li. vj. Gloſa. verbo. Preſente. ſʒ inter duos nō poteſt vnus procedere.

Arbiter in rebus ſpūalib9 laicus eſſe n̄ pt Tamen auctoritate ſupioris poteſt i laicum et clericum ſimul cōpromitti. extra de arbi. c. Cōtingit. c. Per tuas.

Arbitrorum vno mortuo expirat officiū eoꝝ: niſi aliud in cōpromiſſione exp̄mat extra de offi. iudi. dele. c. Uno delegato rum. e. de teſtib9. c. Preſentata.

Arbitros duo eligant qui iudicē habent ſuſpectū. ⁊ ſi duo nō concordant vocent tertiū. Et qđ duo decernunt robur tenet. extra de appel. c. Cum ſpeciali. ⁊ eo. ca. Legitima. li. vj.

Arbitriū ſiue cōpromiſſio nō requirit iuramentū. ſed ſi preſtitū fuerit ſeruandū eſt. extra de arbi. c. Non ſine. c. Cum tempore. c. Ex parte.

Arbores cōmunes ſignificant mundi amatores q̄ ſūt vaſte iuxta terram: ⁊ anguſte in ſuperioribus. atqȝ cōtra palma ſignificat iuſtos Nam alij fortes ſunt ad terrena. diſti. xlvij. Omnes. Grego. in moralib9. li. xix.

Archa ſignificat prelatos. Infra. Subditi prelatos.

Archidiaconus eſt vicarius epiſcopi, et debet omnem curam habere in clerico quantū ad viſitationem in triennio. ſi epiſcopus non poterit. extra ō officio archidia. c. Ut archidiaconus.

Archidyaconus de iure preſentat et examinat ordinandos. eo. c. Ad hoc.

Archiepiſcopus ſine pallio ſ̄ce pto non poteſt conuocare conſilium cōficere chriſma. dedicare baſilicas. ordinare clericos. extra de electio. c. Quod ſic.

Archiepiſcopus poteſt ſine pallio ⁊ ſandalijs celebrare. extra de auctoritate et vſu. c. Quia.

Archiepiſcop9 debet conſecrari ab omnibus ſuis ſuffraganeis ad ſedem conuocatis metropolitanam. extra de tempo. ordinan. c. Si archiepiſcopus.

Archiepiſcopus ſingulis annis cum ſuis ſuffraganeis prouinciale celebret concilium. alioquin ab executiōe officij ſuſpēdatur. extra de exceſſi. pla. c. Cum olim.

Archiepiſcopi duo non ſint in vna prouincia. diſt. cj. per totum.

Archiepiſcopus non poteſt iudicare. excōmunicare: vel abſoluere clericos ſuffraganei eo incōſulto. niſi in certis caſibus. ix. q. iij. pronum. Et glo. e. c. ſ.

Archieps nō pt ſibi officialeʒ iſtituere in dioce. ſuffraganei. niſi ɔſuetudo h̄ hēat tūc official' nō pt q̄cq̄ȝ: niſi pus ſit appel-

latum ad ipſum. et dum preſentia archiepiſcopi poteſt de facili haberi non pōt officialis ille cenſurā aliquā in ſuffraganeū exercere. de offi. ordi. c. Roma. li. vi

Archiepſ audiat cauſas ⁊ cōmittat. vt infra. Cauſe que ð iure.

Archiepſ quō nō pōt exercere iuriſdictionē in ſubditos ſuffraganeoꝝ. nec etiam dum coram eo nolunt reſpondere vocati q̄rulantib⁹ poteſt cenſurā eccleſiaſticā in eos exercere: vel etiā clericos illos illuc mittere ꝑ iniendis vel cognoſcendis cōtractib⁹. Et quando ⁊ q̇d in dyoceſibus ſuffraganeoꝝ pōt: habet. de fo. cō. ca. Romana. li. vj.

Archiepſ poteſt iteratis vicibus et quomodo viſitare ꝓuinciā. j. Viſitare. pt.

Archiepſ in ſua ꝓuincia iuriſdictionē ſuam exercens pōt punire ſibi vel nuncijs vel familie ſue notorios iniuriātes. etiā ſi ſuam iuriſdictionē non impediāt. De penis. c. Romana. li. vj.

Archiepus poteſt a ſubditis ſuffraganeorum emendas pecuniarias petere in caſibus quibus eos poteſt excōicare. De ſen. excō. c. Venerabilib⁹. li. vj.

Archiepiſcopus non relaxet ſentētias latas a ſuffraganeis ſubditis. niſi hoc habeat de conſuetudine. de ſen. excom. ca. Romana. li. vj.

Archiepiſcopus q̄s excōmunicatos poſſit abſoluere. infra Excōicatio.

Archiepſ nō excedat ſtatutuꝫ concilij in concedēdis indulgētijs. de pe. ⁊ re. c. romana. li. vi. infra. Indulgentia.

Archiepſ nō det ptātem queſtorib⁹ citādi ſubditos ſuffraganeoꝝ qui eis nolūt parere vt corā ipis compareāt. de pe. et re. c. Romana. li. vj.

Archiepſ quō procedat quando ad ipm fuerit appellatū. ſupra. Appellatōis cām et ſeq̄ntib⁹. vſqꝫ. Appellatōis ꝓceſſus

Archiepus viſitaturus ꝓuīciā q̄ ordine procedat. hr̄ de cēſi. c. Romana. li. vi.

Archiepſ ꝑ ꝓuinciā vadens: crucē āte ſe portare ⁊ vbiqꝫ in publico ⁊ ꝑuato i pōtificalib⁹ celebrare: ac corā ſe ſine pontificalib⁹ celebrari facere poteſt. nō obſtāte ꝑuilegio cuiuſcunqꝫ. Per hoc tamē in locis exemptis nullā iuriſdictionē aliā ſibi acquirat. de priuile. c. Archiepiſcopus in cle.

Archipreſbiteri ſunt decani rurales ⁊ ſubſunt archidyacono. extra de offi. archid. c. Ad hoc. Et debēt ſibi ſicut epiſcopo ſuo parere: ⁊ ſuꝑ oēs p̄ſbyteros curam gerere. extra de offi. archip̄ſbyteri. ca. Primo.

Argentum ſignificat. infra. aurum ſignificat.

Arma magis q̄ꝫ iura ſcire milites: ſacratiſſimus legiſlator exiſtimauit. E. de iure deliberā. l. Scim⁹. ⁊ ij. q. j. c. Prohibent. in glo.

Arma ⁊ alia ꝓhibita ſarracenis ferentes infra. Excōicatio. §. xxvij.

Arma ⁊ huiuſmodi hereticis ferentes. infra Excōicatio. §. xxxij.

Arrogantia eſt multuꝫ vituperabilis ... ir. Hinc etenim.

Arrogantia eſt albugo in oculo. vbi ...

Ars artiuꝫ eſt regimē animaꝝ. extra de eta. ⁊ quali. c. Cum ſit.

Articulus mortis ſemꝑ excipit qn̄ ꝓhibetur quiſ abſolui ab excōmunicatione. Glo. de elec. c. Fundamenta. §. Qꝫ ſi ſecus. v̄. mortis. libro ſexto.

Aſina balaam redarguens: ſignificat ſubditos humiliter reſiſtētes p̄latis: dum eis iniuſta imperāt. ij q. vij. Nos ſi. §. His ita.

Aſſeſſor qualis ſit et quādo aſſumi debet. īfra. cauſa nullis.

Aſſeſſor poteſt pro labore ſui officij mercedem petere. Extra de vita ⁊ hone. clerico. c. Cum ab omni.

Aſſeſſorē poteſt delegatus pape aſſumere expenſis partium ſi eo indigeat. alioquin ſi non indiget: non aſſumat euꝫ niſi ſuis expenſis. et relinquitur ipius cōſcientie. de reſcriptis. c. Statuta. §. Aſſeſſorem. li. vi.

Aſſiſtere coram deo quid ſit. Infra. boni

Aſſur erat ꝟga furoris domini. Nā per eum ignorantem gentes flagellauit. xxiij. que. v. Remittuntur. §. Hinc notandum. infra. Punit.

Auara mens nec nouit abſtinere a vetitis: nec gaudere conceſſis. nec pietati adhibere conſenſum. diſt. xlvij. Uirum.

Auaricia eſt idolorũ ſeruitus. j. q. j. Cuꝫ omnis. ad Col. iij. ꝛ Epheſ. v.

Auaricia omnẽ decorem virtutũ deprauat. omnibꝫ vicijs animuꝫ ſupplantat. j. Thim. vj. Radix omniũ malorꝫ eſt cupiditas. diſt. xlix. Hinc etiã. §. Impetiginem. Gregori⁹ in paſtorali. infra. Prelati debent.

Auariciã quia iudices principeſ ꝛ ſacerdotes ꝛ prophete ſectabant. ideo Jeruſalem deſtructa eſt. Sicut Michee. iij. legitur. j. q. j. Judices.

Auaricia prelatorꝫ reprehenditur. j. Prelati debent propterea. ꝛc.

Auari ſunt multũ reprehenſibiles. di. xlvij. Sicut hi. Ambroſi⁹ ſup Lucã. xij.

Auarus ſemper aurum ꝛ argentuꝫ videt ſemper redditus computat. gratius intuetur aurum ꝙ ſolem. oratio e⁹ ad deum aurum querit. nec ſatietas vnꝙ nec finis aderit cupiditati. ſicut mens in inſaniã verſi fantaſias nõ res ipas videt. ſic mens auari ſemel vinculis cupiditatis aſtricta ſemp aurum ꝛ argentuꝫ videt. vt dictũ eſt. di. xlvij. c. Sic hi. Ambroſius ſup illud Luce. xij. Cuiuſdã diuitis vberes fructus. ꝛc.

Auarus eſt raptor violentus bonorꝫ aliorum. quia vltra neceſſitatem retinet q̃ alijs eſſent neceſſaria. diſti. xlij. §. Ordinandus. Jeronymis. xij. q. j. Nolo. q. ij. Aurum. quia non ſunt ſua propria q̃ nec natus ſecum attulit. nec deus ſibi vt propria ſuis meritis donauit. Secũdũ Ambroſium vbi ſupra qui ait. Eſurientium panis eſt quem tu detines. ꝛc. diſt. xlvij. Sicut hi.

Auarus ſciens ꝛ hereticus neſciens dubium eſt quis magis peccet. vj. q. j. Quero. Aug⁹.

Auaro deeſt tam quod habet ꝙ quod nõ habet. Fideli ſiue credenti totus mundus diuitiarũ eſt. Infidelis ãt etiã obulo indiget. Hec Jeronymus i prologo Biblie. c. viij. ꝛ Auguſtinus ad Macedoniũ. xiiij. q. iiij. Quid dicã.

Auar⁹ cenſet infidel. vt. ſ. proxime. Unde Gregori⁹ in regiſtro. Cũ oĩs. inqt. auaricia idolorꝫ ſit ſeruit⁹. q̃ſquis hãc ꝛ maxime in dandis eccleſiaſticis honoribꝫ vigilanter nõ pcauet infidelitatis pditioni ſubijcit etiam ſi tenere fidem verbis quã negat factis videat. j. q. j. Cum omnis.

Auctor delicti: delictum commiſiſſe probatur. extra de ſenten. ex. c. Mulieres.

Auctoritas collata alicui vt poſſit prouidere pſone idonee auctoritate apoſtolica de eccleſia vel beneficio ſine expreſſione perſone: cuius eccleſie vl' beneficij collatõ ad papã deuoluta eſſet ꝛ ꝙ poſſit eadeꝫ auctoritate rebelles compeſcere per cenſurã eccliaſticaꝫ. talis auctoritas non expirat morte concedentis. ſec⁹ ſi data ſit ſup puiſione certe perſone. de preben. Si cui nulla. li. vj.

Auctoritas tanto eſt maior quanto grad⁹ altior. diſ. xxj. Quãuis. §. In his oibꝫ

Auctoritates ſanctorꝫ doctorũ preferuntur auctoritati pontificum in expoſitione ſacre ſcripture. Sed in cauſis diffiniendis vbi non ſolum ſcientia ſed etiam poteſtas requirit. ecõtrario ſe habet. di. xx. c. j. per totum.

Auctores nõ cognoſcimus ipſos gẽtiles ſi in eorꝫ dictis aliqua vera reperiamus ſed ea vt noſtra ſumamus ſic hebrei ſpolia egyptiorum. diſt. xxxvij. Turbat. qa a deo eſt omnis ſcia. Infra. Scriptura omnis. infra. Aurꝫ ſignificat.

Audientes leges et phiſicã. infra. Excõicatio. §. xx. infra. Rectores

Auditor aplicus de bñficio qđ alicui pnunciat debitũ põt etiã eidẽ puidere. de reſcriptis. c. Auditor. in cle.

Aurum vt lutum ſternitur quando occultis pctis exigẽtibus etiam virtus que claruerat diſſipatur. de pe. diſ. ij. Citius. Grego. i mora.

Aurum ſignificat ſapientiam. argentũ ſignificat eloquentiã. Unde hebrei iubẽt egyptios auro ꝛ argẽto ſpoliare tanꝙ i debitos poſſeſſores vt dũ ſapiam ꝛ eloqntiã apd phos ꝛ poetas inuenerim⁹ i vſum ſalutifere eruditionis illud vertamus. diſtincti. xxxvij. Legim⁹. ꝛ tãꝙ

noſtra ſumamus. e. ca. Turbat. ſupra auctores.

Aurum gratius intuetur auarus. ſ. auarus ſemper.

Auro ſuffarcinati pauperem chriſtum ſequi volunt. ⁊ pretextu elemoſyne priſtinis operibus incubantes. epiſcopi ſcilicet et clerici. xij. q. ij. §. ſocrates. Jeroñ.

Aurum alchimaticũ facientes. ſupra. alchimaticum.

Aurum eccleſie pro quibus expendatur infra. ⁊ infra. Bona eccleſie.

Aurum ſacramenta non querũt. neqꝫ auro placent que auro non emunt. In his eñ tribus generibꝰ. ſcꝫ alimonia pauperum. redemptõne captiuorũ. edificatõe ſiue ampliatiõe eccleſiarum. ſeu cimiteriorum eccleſiaſtica vaſa etiam iniciata: cõfringere: conflare: vendere licet. xij. q. ij. Aurũ. Ambroſius li. de officijs. Bona eccleſie pmo in neceſſaria miniſtrorum ſũt expendenda ⁊ reſidua in vſus fidelium. xij. q. j. Nulli epõrũ. infra. bona eccleſie.

Auxilium legis fruſtra implorat qui cõmittit in legem. extra de ele. c. Bone memorie. Extra de emunitate. c. Immunitatem. Extra de vſuris. c. Quia fruſtra.

Baculus ſignificat cõſolationẽ ⁊ vga correctionẽ. di. xlv. c. Diſciplina. Grego. in moralibꝰ Baculus ⁊ virga. de con. diſ. ij. In calice.

Baculo paſtorali nõ vtit papa: tam ꝓpter myſterium qꝫ ꝓpter hiſtoriam. extra ð ſacrã vn. c. Cum veniſſet.

Baliſtariorum artem xpiani cõtra chriſtianos exercere ſub anathemate ꝓhibentur. extra de ſagittarijs. c. Artem. ⁊ intelligitur in bello iniuſto.

Bannientes epiſcopum ſunt excommunicati. infra excommunicati.

Balneum ꝓ neceſſitate corpis nõ ꝓhibet. etiam die dominico. de con. di. iij. Peruenit.

Baptiſma vnũ ẽ ſicut vnꝰ deus ẽ vna fides. de ſum. tri. ⁊ fi. ca. ca. Fidei. §. Ad hoc. i cle.

Baptiſmus quid ſit. ⁊ que eiꝰ forma. qñ inſtitutum. quot genera. quis effectus. Gloſa. de con. diſt. iiij. Neceſſarium. Et eius pceſſus in cathezizando et exorciſando. e. di. c. Ante baptiſmũ. ⁊ infra.

Baptiſmus iohannis nõ dedit remiſſionem peccatorum. de con. di. iiij. Non regenerabant. Augꝰ. in Encheridion.

Baptiſmi effectus maior eſt effectu circũciſionis. quia licet circũciſio auferret originale ⁊ conſeruaret a damnatõe. non tamẽ ꝯferebat gratiã adiutricẽ. nec introducebat in regnum. extra de baptiſmo. ca. Maiores.

Baptiſmus tollit peccatũ originale. immo omne peccatũ. Gloſa. etiã ſine pñia. De conſe. di. iiij. Per baptiſmũ. Auguſtinꝰ de baptiſmo paruulorum. c. Paruulo. Auguſtinus in Encheridion. c. Regenerate. Augꝰ. li. de baptiſmo puulorum. Infra Originalis peccati quadruplex.

Baptiſmus non requirit penitentiã exteriorem nec ſatiſfactionẽ pro peccatis. ð conſe. di. iiij. Sine penitẽtia. Ambroſiꝰ ſup epl'am ad Romanos. In adultis tñ neceſſaria eſt pñia interior. glo. vbi. ſupra. Quia ſine contritione nõ remittit pctm de conſe. diſ. j. Econtrario.

Baptiſmus extinguit ꝯcupiſcentiam. nõ vt non ſit. ſed vt non obſit. de con. diſt. iiij. Per baptiſmũ. Nõ eñ tollit omnino legem peccati. ſed ipam relinquit ſuperatam et ſopitam. e. c. Non ex quo. Auguſtinus libro de baptiſmo paruulorum.

Baptiſmo chriſti credunt diſcipli ablutí de conſe. diſt. iiij. Quando ab Jeroſolymis.

Baptiſmo remittuntur paruulis peccata. infunduntur virtutes. ⁊ gratia informans quo ad habitum. et ſi non tunc quo ad vſum. de ſumma. trinita. et fi. ca. §. Verum in clemen.

Baptiſmus eſt fundamentum oĩm ſacramentorum et ianua. ideo ante ipm nullum aliud ſacramentũ no. teſ. recipit. extra ð baptiſmo. c. Veniens. e. De preſbytero nõ baptiſato. c. Veniens. Unde oportet ſacros ordines ante receptos poſtea iterum recipere. Jbidem. e. c.

Baptiſmus eſt triplex. ſcilicet. fluminis. flãminis. ⁊ ſanguis. id eſt. aque ꝯtritõis